

Najlepsze Dyplomy

Akademii
Sztuk
Pięknych

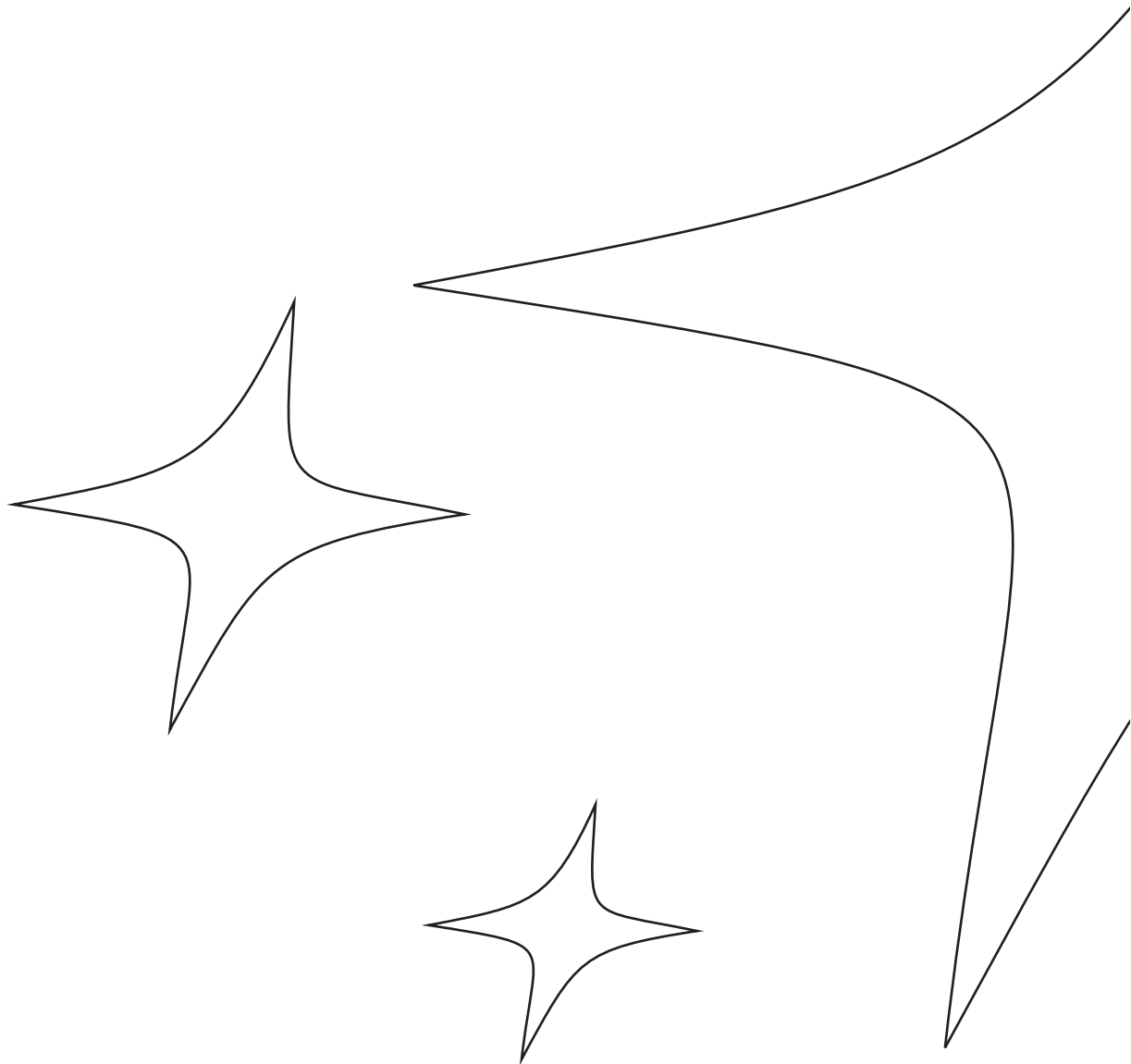

AKADEMIA
SZTUK
PIĘKNYCH
W GDAŃSKU

ZBROJOWNIA
SZTUKI

13. EDYCJA

Ogólnopolskiej Wystawy Najlepsze Dyplomy Akademii Sztuk Pięknych

2021

WICEPREZES RADY MINISTRÓW
MINISTER
KULTURY, DZIEDZICTWA NARODOWEGO
I SPORTU
prof. dr hab. Piotr Gliński

Drodzy Uczestnicy „Wystawy
Najlepsze Dyplomy Akademii
Sztuk Pięknych 2021”,

Szanowni Państwo,

mam wielką przyjemność objąć honorowy patronat nad 13. edycją wystawy Najlepsze „Dyplomy Akademii Sztuk Pięknych”. Serdecznie dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do zorganizowania tej renomowanej prezentacji polskiej sztuki. Szczególnie podziękowania ślę do gdańskiej Akademii Sztuk Pięknych, która po raz kolejny jest gospodarzem i organizatorem wystawy.

W swoim wykładzie habilitacyjnym wybitny malarz Leon Tarasewicz stwierdził, że „granice malarstwa nie są określone i nigdy nie będą, ponieważ to nie granice wyznaczają ramy malarstwa, lecz odwrotnie”. Zdanie to tyczy się każdej dziedziny sztuk pięknych i niezwykle trafnie oddaje udział wyobraźni w powstawaniu dzieła artystycznego. Jestem przekonany, że wszyscy absolwenci, których prace możemy podziwiać na tegorocznej wystawie, cechują się nieskrępowaną wyobraźnią, pozwalającą rozwinąć im skrzydła talentu. Wybitni pedagodzy są ich przewodnikami w poszukiwaniu artystycznego idiomu, jednakże moment uzyskania dyplomu wyższej uczelni wyznacza czas otwarcia samodzielnej drogi twórczej. Życzę uczestnikom tegorocznej prezentacji, by wyobraźnia wiodła ich ku znakomitym osiągnięciom, umacniającym fundamenty polskiej kultury.

Składam gratulacje dyplomantom i ich pedagogom, a wszystkim Państwu życzę wielu osobistych sukcesów oraz pięknych wrażeń z wizyty na wystawie.

Z wyrazami szacunku,
Piotr Gliński

Warszawa, 23 lipca 2022 r.

Szanowni Państwo

Przed nami prawdziwe święto młodej sztuki – wystawa „Najlepsze Dyplomy Akademii Sztuk Pięknych 2021”. To dla mnie ogromny zaszczyt, że po raz kolejny mogę patronować temu wyjątkowemu wydarzeniu, które dla większości młodych twórców jest ważnym krokiem w artystyczną dorosłość.

Jestem niezmiernie ciekawy, czym w tym roku zaskoczą nas młodzi adepci sztuki. Doświadczenia poprzednich edycji konkursu pokazują, że absolwenci naszych uczelni artystycznych to ludzie o ogromnej wrażliwości, którzy żywo reagują na to co dzieje się tu i teraz. Jestem więc przekonany, że zaprezentowane na wystawie dzieła nie pozostawią nas obojętnymi i skłonią do refleksji, a także pokażą nam najnowsze trendy rozwijające się wśród młodego pokolenia artystów.

Gratuluje wszystkim zaangażowanym w powstanie tej wyjątkowej wystawy. Dziękuję naszej gdańskiej Akademii Sztuk Pięknych za organizację tego ważnego dla całego środowiska artystycznego wydarzenia. Dziękuję promotorom oraz wszystkim nauczycielom akademickim, którzy są zaangażowani w wychowywanie kolejnego pokolenia artystów.

Wszystkim uczestnikom, a w szczególności laureatom konkursu „Ogólnopolskiej Wystawy Najlepsze Dyplomy Akademii Sztuk Pięknych 2021” gratuluje i życzę dalszych sukcesów artystycznych.

dr inż. Jacek Karnowski
Prezydent Miasta Sopotu

WICEPREZES RADY MINISTRÓW
MINISTER
KULTURY, DZIEDZICTWA NARODOWEGO
I SPORTU
prof. dr hab. Piotr Gliński

Dear Participants of
the “Esteemed Graduates of Academies
of Fine Arts 2021” exhibition,

Ladies and Gentlemen,

It is my great pleasure to be the honorary patron of the 13th edition of the “Esteemed Graduates of Academies of Fine Arts” exhibition. I sincerely thank everyone who contributed to the organization of this renowned presentation of Polish art. Special thanks go to the Academy of Fine Arts in Gdańsk, which is once again the host and organizer of the exhibition.

The outstanding painter Leon Tarasewicz stated in his habilitation speech that the “boundaries of painting are not defined and they never will be, because it is not the boundaries that define the framework of painting, but vice versa”. This sentence applies to every field of fine arts and very accurately reflects the participation of imagination in the creation of an artistic work. I am convinced that all graduates whose works we can admire at this year’s exhibition have unlimited imagination, allowing them to spread their wings of talent. Outstanding teachers have been their guides in the search for an artistic idiom, but the moment of obtaining a university diploma marks the opening of an independent creative path. I wish the participants of this year’s presentation that their imaginations will lead them towards extraordinary achievements, strengthening the foundations of Polish culture.

I congratulate the graduates and their teachers, and I wish you all many personal successes and beautiful impressions from your visit to the exhibition.

Yours faithfully
Piotr Gliński

Warszawa, 23th of July 2022

Szanowni Państwo,

serdecznie zachęcam do zapoznania się z wyjątkowymi pracami najmłodszego pokolenia polskich artystów. Na trzynastej już wystawie prezentującej najciekawsze prace dyplomowe tegorocznych absolwentów rodzimych wyższych uczelni artystycznych będziemy mogli zapoznać się z aktualnymi zjawiskami w sztukach wizualnych, podjąć próbę ich interpretacji, dyskutować nad kierunkiem zmian.

Żywię nadzieję, że w nieodległej przyszłości laureaci zaistnieją na rynku sztuki. Już dziś wyrażam głęboką radość i wdzięczność za możliwość odbycia swoistej podróży do świata tych utalentowanych młodych twórców – świata artystycznej wrażliwości, prawdziwych emocji i niczym nieograniczonej wyobraźni.

Ten szczególny czas, czas inwazji Rosji na Ukrainę, pokazał nam jak ważna jest kultura i dziedzictwo narodowe. Sztuka inspiruje do działania, integruje tych, którzy chcą nieść pomoc, dają nadzieję. Jedną z wielu form wsparcia pogrążonej w wojnie Ukrainy była akcja tkania siatek maskujących dla mieszkańców Lwowa przez studentów i wykładowców łódzkiej i wrocławskiej Akademii Sztuk Pięknych w odpowiedzi na prośbę zaprzyjaźnionej Lwowskiej Narodowej Akademii Sztuki. Fakt ten uzmysławia nam, że sztuka może dosłownie ratować życie.

Z takim właśnie przesłaniem pozostawiam Państwa nad lekturą katalogu XIII Ogólnopolskiej „Wystawy Najlepsze Dyplomy Akademii Sztuk Pięknych 2021” i zapraszam na wystawę. Życzę Państwu emocji, podziwiania dzieł z zapartym tchem, zachwyty nad sztuką, która potrafi ocalić.

Zwycięzcom składam serdeczne gratulacje i życzę osobistej satysfakcji w realizowaniu dalszych planów i zamierzeń artystycznych.

Mieczysław Struk
Marszałek Województwa Pomorskiego

Ladies and Gentlemen,

I encourage you to take this opportunity to familiarize yourself with the unique works of the youngest generation of Polish artists. At the thirteenth exhibition of the most interesting diploma works of the graduates of Polish artistic academies we will learn about the current developments in visual arts, try to interpret them, and discuss the direction of the changes.

I hope that the winners will soon appear on the art market. Today I express my deep joy and gratitude for the opportunity to enter into the world of these talented young artists – the world of artistic sensitivity, real emotions, and unlimited imagination.

This special time, the time of Russia's invasion of Ukraine, has shown us how important culture and national heritage are. Art inspires action, integrates those who want to help, and gives hope. One of the many forms of support for the war-torn Ukraine was the action of weaving masking nets for the inhabitants of Lviv by students and teachers of the Academies of Fine Arts in Łódź and Wrocław, in response to the request of the Lviv National Academy of Arts. This shows that art can literally save lives.

It is with this message that I leave you reading the catalogue of the 13th "Esteemed Graduates of Academies of Fine Arts" exhibition and invite you to look at the works yourselves. I wish you emotions, a sense of admiration and bated breath, and appreciation for art that saves.

I congratulate the winners and wish them personal satisfaction in realizing their further artistic plans and intentions.

Mieczysław Struk
Marshal of the Pomerania Province

Szanowni Państwo,
Absolwenci, których prace prezentowane
są na Ogólnopolskiej Wystawie
Najlepszych Dyplomów 2021,
Profesorowie, mentorzy, nauczyciele,
Bliscy dyplomantów,
Publiczności,

Najlepsi dyplomanci państwowych plastycznych szkół wyższych w Polsce – to brzmi nobilitująco zarówno dla samych autorów, jak i ich pedagogów. Gratuluję wszystkim Państwu.

Gratuluję laureatom. Niezmiernie cieszę się, że dzielicie się z nami – publicznością – owocami talentu i wieloletniej pracy. Bardzo jestem ciekawa, jak dalece pandemia odcisnęła ślad na Waszej twórczości artystycznej, jakie tematy angażują Waszą uwagę, co widzicie, patrząc w przyszłość... Wystawa to okazja do promocji Was samych, Waszych uczelni, ale i sztuki. Niech więc udział w tej wystawie otworzy przed Wami nowe możliwości, a Waszym bliskim da satysfakcję za wszystkie lata trudu i wyrzeczeń.

Z wdzięcznością myślę o profesorach, mentorach i nauczycielach. Dla naszego wspólnego dobra kondycja uczelni artystycznych powinna być jak najlepsza, tego Państwu życzę. Bez kultury stracimy pamięć, a w konsekwencji pobleźdзимy w drodze.

Dziękuję, że zapraszacie nas Państwo do świata twórczej wrażliwości młodych artystów. I nam wszystkim życzę, szczególnie siostrom i braciom Ukraincom, aby nastał pragniony pokój.

Aleksandra Dulkiewicz
Prezydent Gdańska

Ladies and Gentlemen,
graduates whose works are presented
at the exhibition “Esteemed Graduates
of Academies of Fine Arts 2021”,
professors, mentors and teachers,
loved ones of the graduates,
and dear readers,

Esteemed graduates of state artistic academies in Poland – how ennobling
it sounds both for the authors and their teachers. Congratulations to all of you.

Congratulations to the winners. I am, as always, glad that you share with us
– the viewers – the fruits of your talent and many years of work. I am very curious
to see what mark the pandemic has left on your artistic creativity, what topics
attract your attention, what you see when looking to the future...

The exhibition is an opportunity to promote yourself and your universities, but
also art. So let your participation open new opportunities before you and give
your loved ones the sense of satisfaction after all those years of toil and sacrifice.

I am grateful to the professors, mentors and teachers. For our common good, the
condition of our artistic academies must be the best it can be. Without culture
we will lose our memory and, consequently, our way.

Thank you for inviting us to the world of the creative sensitivity of young artists.
And I wish, for the sake of all of us, and especially our Ukrainian sisters and
brothers, that the longed-for peace would be established.

Aleksandra Dulciewicz
Mayor of Gdańsk

Ladies and Gentlemen,

what awaits us is a real celebration of young art – the “Esteemed Graduates of
Academies of Fine Arts 2021” exhibition. It is a great honour for me to once again
be a patron of this unique event, which for most young artists is an important
step into artistic adulthood.

I am extremely curious to see what the young adepts of art will surprise us with this
year. The experience of the previous editions of the contest shows that graduates
of our artistic academies are highly sensitive people who react strongly to what
is happening around them. I am therefore convinced that the works presented
at the exhibition will not leave us indifferent and will give us pause, as well as
showing us the latest trends developing among the young generation of artists.

Congratulations to everyone involved in the preparation of this unique exhibi-
tion. I would like to thank our Academy of Fine Arts in Gdańsk for organizing
this important event for the entire artistic community. I would like to thank the
promoters and all academic teachers who are involved in educating the next
generation of artists.

Congratulations to all participants, and in particular to the winners of the
“Esteemed Graduates of Academies of Fine Arts 2021” contest. I wish you fur-
ther artistic success.

dr inż. Jacek Karnowski
Mayor of Sopot

Szanowni Państwo,

wystawa „Najlepsze Dyplomy Akademii Sztuk Pięknych”, co roku prezentowana w niezwykłych wnętrzach Wielkiej Zbrojowni, to z jednej strony, szansa dla rozpoczynających karierę artystów do pokazania się szerokiej publiczności, z drugiej, dla nas odbiorców, swoisty barometr tego, co nowego pojawia się w sztuce.

„Obyś żył w ciekawych czasach” – to stare chińskie przekleństwo, które, mam wrażenie, wypełnia się właśnie nam, żyjącym dziś: w czasach wojny, pandemii, zmian klimatu. Ale czy życie w ciekawych czasach jest na pewno klątwą także dla artysty?

Podczas tej wystawy spojrzymy oczami młodych twórców kultury, czyli spojrzeniem tym najbardziej wrażliwym na drgania osnowy świata, na to, co się dzieje wokół nas. Osobiście – już nie mogę się doczekać, by zanurzyć się w pokonkursowej wystawie, która co roku pomaga mi odkryć świat na nowo, zobaczyć życie z innej strony.

Bardzo się cieszę, że ta nagroda ufundowana przez samorządy istnieje. Daje młodym artystom lepszy start, nie tylko finansowy, ale przede wszystkim pewność, że zmierzają właściwą drogą, a także możliwość zaprezentowania się bardzo szerokiej, nie tylko krajowej widowni.

Zapraszam na wystawę i życzę dobrego odbioru!

Wojciech Szczurek

Prezydent Gdyni

Ladies and Gentlemen,

the exhibition “Esteemed Graduates of Academies of Fine Arts”, presented every year in the extraordinary interiors of the Great Armoury, is, on the one hand, an opportunity for artists starting their career to present themselves to the general public, and on the other, for us, the audience, a sample of the new developments in art.

“May you live in interesting times” – I have a feeling this old Chinese curse is affecting us today, living in times of war, pandemic, and climate change. But is life in interesting times a curse for an artist as well?

During this exhibition, we will look through the eyes of young creators of culture – those most sensitive to the vibrations of the world matrix, to all that which is happening around us. Personally, I cannot wait to immerse myself in the post-competition exhibition, which each year helps me discover the world anew, see life from a different angle.

I am very glad of the award funded by the local governments. It gives young artists not only a better financial start, but also, above all, the certainty that they are on the right path and the opportunity to present their work to a very wide, international audience.

Welcome to the exhibition and enjoy!

Wojciech Szczurek

Mayor of Gdynia

Szanowni Państwo,

przed nami kolejna edycja wystawy konkursu „Najlepsze Dyplomy Akademii Sztuk Pięknych” w Gdańsku. Już po raz trzynasty (zapewniam, że nie pechowy) w zabytkowych przestrzeniach Wielkiej Zbrojowni/Arsenału (Zbrojowni Sztuki) pojawiają się absolwenci uczelni z całej Polski. Zarówno artystom, jak i promotorom ich dyplomów dajemy szansę zmierzenia się w pojedynku na sztukę. Jury konkursowe, krytykom, znawcom, pedagogom, miłośnikom sztuki, kolekcjonerom, publiczności ponownie dajemy możliwość przyglądania się tym fechtunkom i tak szerokiego zapoznania się ze świeżym dorobkiem najmłodszej sztuki polskiej. Mam nadzieję, a wręcz jestem o tym przekonany, że i tym razem zostaniemy pozytywnie zaskoczeni, poznamy najnowsze tendencje w młodej sztuce i dopiero co kiełkujące idee twórcze, a być może już dojrzałe prezentacje. Bardzo często od tego pokazu i konkursu zaczęły się kariery artystyczne naszej utalentowanej młodzieży artystycznej.

Trudny czas pandemii z pewnością nie był obojętny dla dyplomantów. Czy miało to znaczący wpływ na twórczość? Artyści, na ogół wrażliwcy, są jak sejsmograf. Wyczuleni na najmniejszy nawet wstrząs, jaki pojawia się w ich otoczeniu. Wystawa zapewne to potwierdzi. Wystawa potwierdzi również bądź zaneguje sens kształcenia artystów na uczelniach. Druga opcja jest z mojej strony oczywistą prowokacją. Co roku pokaz wzbudza jednak ogromne emocje widzów. Ich oczekiwania są bardzo zróżnicowane, tym niemniej nie boją się otwarcie komentować dokonania najmłodszych twórców.

Jak co roku przyznane zostaną nagrody finansowe i nagrody w postaci wystaw indywidualnych w prestiżowych galeriach Trójmiasta. W tym roku jest ich więcej. Na laureatów konkursu czekają: Nagroda Rektorów, Nagroda Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego,

Nagroda Marszałka Województwa Pomorskiego, Nagroda Prezydenta Miasta Gdańska, Nagroda Prezydenta Miasta Gdyni, Nagroda Prezydenta Miasta Sopotu, Nagroda Specjalna Somaesthetics and Arts Center, Nagroda Krytyków, Nagroda Dyrektora Gdańskiej Galerii Miejskiej, Nagroda Dyrektora Centrum Sztuki Współczesnej „Łaźnia” i Nagroda Dyrektora Państwowej Galerii Sztuki w Sopocie.

W tym miejscu słowa podziękowania należą się Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego za grant finansowy na organizację oraz fundatorom nagród: Rektorom uczelni, Wicepremierowi, Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego – prof. Piotrowi Glińskiemu, Marszałkowi Województwa Pomorskiego – Mieczysławowi Strukowi, Prezydentowi Miasta Gdańska – Aleksandrze Dulkiem, Prezydentowi Miasta Gdyni – dr Wojciechowi Szczurkowi, Prezydentowi Miasta Sopotu – dr Jackowi Karnowskiemu, Dyrektorowi Gdańskiej Galerii Miejskiej – Piotrowi Stasiowskiemu, Dyrektorowi CSW „Łaźnia” – Jadwidze Charzyńskiej i Dyrektorowi Państwowej Galerii Sztuki w Sopocie – Eulalii Domanowskiej.

Chciałbym gorąco podziękować wszystkim pracownikom Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku – organizatora wystawy, którzy przyczynili się do jej realizacji.

W imieniu organizatora i swoim własnym serdecznie dziękuję młodym artystom za udział w tym wydarzeniu, gratuluję i życzę sukcesów artystycznych.

prof. ASP dr hab. Krzysztof Polkowski
Rektor Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku

Ladies and Gentlemen,

another edition of the “Esteemed Graduates of Academies of Fine Arts” exhibition is under our belts. For the 13th (but certainly not unlucky) time, graduates of artistic academies from all over Poland appear in the historic spaces of the Great Armoury / Arsenal (Armoury of Art). We give both artists and their supervisors a chance to face each other in an art duel. The jury, critics, experts, teachers, art lovers, collectors and the public are once again given the opportunity to observe these fencing matches and learn about the recent achievements of the youngest Polish art. I hope, in fact I am convinced, that this time we will also be positively surprised, we will learn about the latest trends in young art and the sprouting creative ideas, and perhaps already mature concepts. Very often, the careers of our talented artists begin with this exhibition and contest.

The difficult time of the pandemic has surely left its mark on the graduates. Has it had a significant impact on their creativity? Artists, generally sensitive, act as a seismograph. They feel even the slightest shocks that occur in their environment. The exhibition will assuredly prove it. It will also confirm or negate the sense of educating artists at universities. The second option is an obvious provocation on my part. Every year, however, the show arouses great emotions of viewers. Their expectations are very diverse, but they are not afraid to openly comment on the achievements of the youngest artists.

Like every year, there will be financial awards and prizes in the form of individual exhibitions in prestigious galleries in the Tri-City. This year there are more of them. The winners of the contest will bring home the Rectors’ Award, Award of the Minister of Culture and National Heritage, Award of the Marshal of the Pomerania Province, Award of the Mayor of Gdańsk, Award of the Mayor of Gdynia, Award of the Mayor

of Sopot, Special Award of the Somaesthetics and Arts Centre, Award of the Critics, Award of the Director of the Gdańsk City Gallery, Award of the Director of the Łaźnia Centre for Contemporary Art, and Award of the Director of the State Art Gallery in Sopot.

At this point, I would like to thank the Ministry of Culture and National Heritage for the financial grant for the organization of the exhibition and the founders of the awards: the Rectors, Deputy Prime Minister, Minister of Culture and National Heritage – prof. Piotr Gliński, Marshal of the Pomerania Province – Mieczysław Struk, Mayor of Gdańsk – Aleksandra Dulkiem, Mayor of Gdynia – dr. Wojciech Szczurek, Mayor of Sopot – dr. Jacek Karnowski, Director of the Gdańsk City Gallery – Piotr Stasiowski, Director of the Łaźnia CCA – Jadwiga Charzyńska, and Director of the State Art Gallery in Sopot – Eulalia Domanowska.

I would like to give my thanks to all the employees of the Academy of Fine Arts in Gdańsk – the organizer of the exhibition, who contributed to its preparation.

On behalf of the organizer and my own, I would like to thank the young artists for participating in this event and congratulate them. I wish you much artistic successes.

prof. ASP dr hab. Krzysztof Polkowski
Rector of the Academy of Fine Arts in Gdańsk

SZTUKA SIĘ CZASEM ZDARZA

- *Cóż więc mamy robić?*
- *Przemysłać wszystko od początku.*
Czesław Miłosz

Znany malarz, James Whistler, biorąc udział w dyskusji o sztuce w pewnej paryskiej kafejce, miał wypowiedzieć zdanie: „Sztuka się czasem zdarza”. Zdanie bardzo ważne, znane i często powracające w różnych odsłonach: czy to przy kolejnym wernisażu, czy na konferencjach odbywających się z okazji rozważań na temat roli i miejsca sztuki w życiu społecznym, czy wreszcie choćby z powodu święta młodej sztuki, jakim cyklicznie staje się wystawa „Najlepsze Dyplomy Akademii Sztuk Pięknych” w naszym kraju. To zdanie, słynna fraza, wyrastające jednak z hierarchicznego porządku widzenia świata, wcale nie musi być oczywiste, zważywszy na współcześnie coraz bardziej rozpowszechniającą się demokratyzację myślenia o sztuce, w której to niemal każdy jest i bywa twórczy oraz coraz więcej dziedzin życia odznaczają się kreatywnością, od fryzjerstwa począwszy, a na podatkach skończywszy. W trudnym czasie bezustannych zmian sztuka kreatywnej księgowości jest w cenie i zyskuje społeczne uznanie. Choć warto zauważyć także pojawiające się na rynku niekiedy gigantyczne ceny, które osiągają niektóre dzieła artystyczne. Oczywiście, ktoś może mi zarzucić, że mieszam porządki codzienności i artystycznej kreatywności. A jednak odczuwam to, iż to samo życie głęboko pojęte i wnikliwie rozumiane właśnie je łączy czy miesza.

Dlaczego jednak przywołuję to kontrowersyjne zdanie, co się może okazać w dyskusji wokół naszej wystawy? A choćby dlatego, by uniknąć brania nazbyt poważnie pustego krytykanctwa czy artystyczno-estetycznego wybrzydzenia, czy wreszcie – recepcyjnych „odlotów” niektórych widzów czy odbiorców. Tak to już bywa, że sztuka się wydarza rzadko, bo jest trudna, co lubił podkreślać ceniony przez mnie krytyk, teoretyk i filozof sztuki – Wiesław Juszczak; zdarza się rzadko: i po stronie twórców, którym nie zawsze udaje się wyartykułować swój talent w wizualnie przekonującej formie, i po stronie odbiorców, którzy przecież nie zawsze umieją patrzeć, cenić i uznać artystyczną wartość tego, co akurat widzą. „Talent, bo sztuka jest sprawą wrodzonej zdolności czucia i widzenia, szczególnej zdolności rozumienia – mówił profesor Juszczak w rozmowie z Danutą Wierchowską – talent można pobudzić, ale nie można go ani stworzyć, ani wmówić komuś (...) Sztuka rodzi się tam, gdzie się rodzi. Ale nigdy nie jest powszechna”. Warto może dodać tu jeszcze jedną rzecz. Talent najczęściej, i słusznie, utożsamiamy z twórcami artystycznych prac czy dzieł; a jednak w istocie istnieje on także i w oku, i wrażliwości oraz kulturze patrzącego. Kulturze wizualnej – moglibyśmy rzec? – tej nie tylko życiowej funkcji, ale i stającej się w naszej zachodniej kulturze

dziedzina życia oraz przedmiotem nie tylko akademickich studiów. Trzeba jednak przyznać, że w Polsce wciąż raczkujemy w tym obszarze, pozostając za często na etapie artystyczno-estetycznych zabobonów czy przesądów. Tych starych, choćby i utrwalonych: a to wynikających z przekonania, że o gustach się nie dyskutuje, albo że kto by tam dociekał, co artysta chciał powiedzieć? Lub tych nowych – coraz częściej rozmnażających się wokół sztuki najnowszej, o których w znakomitej krytycznej książce pt. *Zabobony sztuki najnowszej* celnie pisze Sławomir Marzec – już to o tym, iż finguje się w świecie sztuki artystyczny pluralizm, a w istocie niczego bardziej nie potrzebujemy jak twórczych różnorodności; czy to, iż to kuratorzy są najbardziej kompetentnymi odbiorcami sztuki najnowszej; czy wreszcie, że nazbyt wiele tekstów o sztuce pozbawionych jest argumentacji sensownej treściowo i przekonującej retorycznie.

Zdanie amerykańskiego malarza o wydarzającej się rzadko sztuce znamienne przywołał w wykładach o poezji na Uniwersytecie Harvarda w 1968 roku Jorge Luis Borges; zatytułował je *Rzemiosło poezji*, sugerując słuchaczom, iż „w sztuce tkwi pierwiastek tajemnicy”, zaraz jednak dodał: „Sztuka zdarza się zawsze, kiedy czytamy dany wiersz”. Można by zdanie i myśl poety odnieść do świata sztuk wizualnych i powiedzieć, że sztuka zdarza się, kiedy patrzymy na obraz czy skupiamy uwagę na artystycznej pracy. Czy jednak na każdy obraz i każdą artystyczną realizację? Oczywiście, że nie. W wyrwanej z kontekstu myśli Borgesa zarysowuje się pewien twórczy idealizm. Bo przecież zarysowana sytuacja wydarzenia się sztuki może zaistnieć, kiedy rzeczywiście udaje się nam zatrzymać, za-myśleć, zamilczeć i zapatrzyć w spotkane dzieło. Wówczas można by już mówić o dziele sztuki – i to bez większych wątpliwości. Ożywa w takich sytuacjach odbioru nie tylko tajemnica, ale wydarza się autentyczne, niepowtarzalne spotkanie. Współobecność, współistnienie, kontakt. Tak, to wszystko naraz. Ale i coś jeszcze. Bo jakiś rodzaj poszerzenia naszego istnienia o wymiar tego czegoś innego, jakby nowego, nadspodziewanie przychodzącego quasi-życia dzieła sztuki. Święto istotności chciałoby się rzec. Obraz staje się tym, co Inne i Istotne, każące na siebie patrzeć, stwarzające nowy niespodziewanie dla nas świat. I naraz jest, i staje się wszystko, co najważniejsze: widzenie, odczuwanie, przeżywanie, rozumienie. Być może niepokój i pragnienie, żeby komuś o tym powiedzieć, żeby móc to zrozumieć – zwłaszcza zrozumieć siebie na nowo zobaczonego w spotkaniu z obrazem. Sztuka wydarza się wciąż tak rzadko. Sztuka, czyli możliwość zaistnienia nowej czasoprzestrzeni – poszerzenia naszego istnienia o kolejne dotąd nienazwane wymiary. Życmy sobie takiego właśnie doświadczenia na zaistniałej wystawie.

KRYZYSY W SZTUCE

Wspomnianą frazę „Sztuka się czasem zdarza” chcę jednak odnieść do świata tu i teraz. Lato to czas podsumowań twórczych w akademiach sztuk w Polsce; to czas wzmożonej refleksji artystycznej, której może przysparzać i niniejszy konkurs „Najlepsze Dyplomy”. Zupełnie niedawno miałem okazję obejrzeć wystawę wewnątrzne końcoworocznych osiągnięć pracowni malarskich tutejszego wydziału akademii. Odwiedziłem około dziesięciu pracowni artystycznych. Zaledwie kilka obrazów pozwalało zachować wiarę w malarstwo – w jego współczesne znaczenie dla życia, w jego siłę oddziaływania na potencjalnego widza. Przy okazji kilku doświadczonych profesorów sztuki zadało mi dramatyczne pytanie, odwołując się do tego, co mogli zobaczyć: „dlaczego jest tak źle?”. Oczywiście, można by odwołać się do ulubionych przez krytyków górnolotnych odpowiedzi w stylu Susan Sontag, która w swoim dzienniku, dywagując o współczesnej twórczości, wyraźnie odnosi się do Duchampa, który „rozpuszcza idee sztuki”. Przeczyłbym temu, co pisałem wcześniej, odwołując się do mało racjonalnych argumentów dzisiejszych tekstów o sztuce, gdybym pozostał na poziomie takiego uzasadnienia. Dlatego uszę szukać dalej przyczyn tego, co być może tkwi u źródeł kryzysu obecnych artystycznych poszukiwań najmłodszych twórców. Jan Białostocki, mówiąc o kryzysie w sztuce, w ramach *Rozmów w Castel Gandolfo* w tekście pt. *Kryzysy w sztuce* wskazuje przy tym na trzy jego obszary: 1. Odchodzenie sztuki od piękna rozumianego długo utrwalaną tradycją tworzenia artystycznej formy; 2. Zanik fenomenu dzieła i efemeryczności współczesnych obiektów sztuki; i 3. Zacieranie się granic między sztuką i tzw. społeczną rzeczywistością. Z kolei wspomniany Wiesław Juszcak podkreśla, że terminy sztuka i kryzys należą do tej samej pojęciowej rodziny i wywodzą się ze wspólnego rdzenia odnoszącego się do „doświadczeń granicznych”. W jakimś sensie obydwa są aktami twórczymi: co do sztuki staje się to zrozumiałe, co do pojęcia *kryzys* (gr. *krinein*, *kritikos*, *krisis*) już mniej; to ostatnie w rdzeniu swym i głębokiej greckiej genezie odnosi się do ludzkiej potrzeby osądzenia, oceny i kryteriów wartościowania.

„DIABELSKI WIR DOZNAŃ”

Czy są inne powody, które determinują różne współczesne twórcze kryzysy? Mamy przecież nieopodal naszych granic realnie istniejącą wojnę. Zwykliśmy w zgodzie ze starożytną wszak tradycją mawiać, że w czasie wojny i niepokoju ustają twórcze napięcia i zmagania. *Inter arma silent Musae* mawiali Rzymianie. Pewnie i ten czynnik jest niebagatelny. Ale wydaje się, że oprócz wyżej wskazanych ogólnych uwarunkowań artystycznych kryzysów, istnieje jeden szczególnie, silnie powiązany z naturą czy kondycją naszego czasu, w jakim jesteśmy zmuszeni

wykuwać nasze twórcze formy losu. Chodzi mi zwłaszcza o kryzys czy, można by chyba tak go nazwać, syndrom po-covidowy; może on mieć istotne znaczenie dla niepokojów twórczych najmłodszego pokolenia. Zresztą psychologia, psychiatria czy pedagogika na świecie donoszą o wpływie pandemii na stan ducha i umysłu także i zwłaszcza młodych ludzi. Warto tu może jednak skorzystać z dostępnej i wnikliwej, budowanej na wiedzy o społecznych zachowaniach z przeszłości, wydanej po polsku fizjologii społecznej Gustava Thibona. Z ustaleń tego genialnego, moim zdaniem, pisarza i nadzwyczajnego filozofa w tekście pt. *Diagnozy. Esej o fizjologii społecznej* wynikają dwie podstawowe i bardzo się aktualizujące współcześnie kwestie. Pierwsza dotyczy „wyczerpania emocjonalnego” ludzi mieszkających w większości w środowiskach miejskich, poddanych licznym bodźcom atomizującym ludzkie relacje i codzienne życie (choćby szeroko rozumiana kondycja online), co w efekcie wywołuje ogólnie jakiś stan dehumanizacji realnego życia. Wszystkie te obostrzenia, restrykcje oraz „zasłanianie” swego bezpieczeństwa, całe to zamaskowanie życia powodują nie tylko stres, ale i ogólne ubożenie treści kondycji ludzkiej poddawanej nazbyt wielu intensywnym bodźcom. W ten sposób człowiek coraz silniej skazany na „diabelski wir doznań”, coraz mniej bywa zdolny nie tylko do pełni kontaktu z sobą i z innymi, ale także minimalizuje własne relacje przeżyciowe i słyca wnikliwość istnienia tu i teraz. Nie muszę mówić, jak wszystko to są ważne czynniki determinujące twórcze istnienie. Druga z kolei kwestia warunkująca współczesne zachowania i postawy jest ściśle związana z pierwszą, a przejawia się czymś, co Thibon nazywa bardzo znacząco – „religią łatwości”. Otóż, wobec zbyt licznych bodźców i trudności człowiek reaguje, wybierając to, co pozwala mu przeżyć, przedkłada łatwe rozwiązania, nie mając zwykle siły na twórczy trud istnienia. Społeczna izolacja paradoksalnie powoduje, że mamy coraz mniej woli starania się i bycia w wysokiej twórczej formie nie tylko dla siebie samych, ale także prezentujemy obniżone standardy społecznego współistnienia. „Zatomizowany człowiek – pisze Thibon – ma wstręt do wszystkiego, co wymaga wysiłku, a przed wszystkim do tego, co jest oddalone”. Także i może zwłaszcza do wysiłku twórczego. Nie można jednak generalizować, a zarysowane przez społecznego fizjologa symptomy potraktować jako prowokujące poznawczo fakty, wskazujące jedynie na pewną ważną dla analizy omawianego zjawiska i wartą zwrócenia uwagi tendencję. Być może ze stratą dla twórczych wymiarów życia paradoksalnie syndromy po-covidowe otworzyły w ludziach pokłady etyczno-moralne, co dało się zauważyć w zachowaniach ludzi reagujących na potrzebujące pomocy ofiary wojny na Wschodzie. Więcej o moralnym aspekcie tworzenia znajdzie się poniżej w ostatniej części tekstu.

KULTUROWA ŚMIERĆ CZŁOWIEKA

Patronem tego tekstu jest także i zwłaszcza Czesław Miłosz, o którym chyba za mało się mówi w kontekście sztuki i twórczości. Ostatnio przypomniał mi o nim – jako ważnym punkcie twórczego odniesienia – wspaniały malarz nieocenyony także jeśli chodzi o wskazania książkowe, profesor Maciej Świeszewski, przywołując jego bezcenne teksty z wybitnego zbioru pt. *Ogród nauk*. Ten tom zawiera wymagający osobnej uwagi choćby esej *Niemoralność sztuki*, ale także istotny z punktu widzenia roztrząsanych tu spraw inny pomijany tekst o bardzo skromnym tytule *O twórcach*. Otóż, kto jak kto, ale Czesław Miłosz zdawał sobie mocno sprawę z tego, że sztuka zdarza się rzadko – także i zwłaszcza najbliższa mu sztuka – sztuka słowa, poezji; tekst *O twórcach* prezentuje społeczno-historyczne uwarunkowania twórczości, wskazując na istotny aspekt tworzenia w kulturze zachodniej jako spełnionego powołania. Twórcą jest ten, kto się nim rodzi, ale także ten, kto potrafi się nim stawać, kto zdobywa się na wielki twórczy wysiłek prywatno-społecznego pielgrzymowania, zarazem odnajdując bezcenne, niezbędne do tego pokłady istnienia, i ten, kto umie je w zawirowaniach życia odnaleźć, a potem potrafi je przekuć w budzącą zdumienie i uwagę niepowtarzalną formę. A jednak w tekście *O twórcach* Miłosz zwraca uwagę na może jedną z najważniejszych z punktu widzenia rozwoju i kryzysu sztuki także i dziś rzeczy; wskazuje przy tym na jedno tragiczne w skutkach wydarzenie, które ciąży, kładąc się cieniem na współczesnej twórczości – również tych najmłodszych; ale i waży, wydaje się moim skromnym zdaniem, na jakości tego, co się obecnie wy-twarza w akademiach. Ta rzecz choćby pojęta filozoficznie, czy zdarzenie mające tragiczne w skutkach twórcze konsekwencje to, mówiąc najkrócej i bardzo syntetycznie – kulturowa śmierć człowieka; to kulturowe trwające powoli „znicestwienie” treści i formy człowieka, odrywającego się od korzeni i tradycji; to wreszcie – uśmiercenie ludzkiej substancji rozpuszczonej w naukowym sosie. W rzeczywistości życiowej człowiek nadal istnieje, ale w twórczych praktykach przestał być obiektem zainteresowania i wyzwaniem dla twórczości. A przede wszystkim i może najbardziej – nie jest już obiektem miłości i uznania; nie bywa zobowiązującą dla twórczego istnienia treścią i dająca do myślenia formą. Co najwyżej bywa *abiektem*, czyli przedmiotem budzącym wstręt. Coraz trudniej w nim widzieć ludzki podmiot czy osobę, a ostatnio aktorzy życia społecznego coraz częściej poszukują dla niego upodmiotowionej konkurencji, wskazując na nowych bohaterów: zwierzęta, matkę-ziemię czy sztuczną inteligencję. Miłosz w dosłowności w swoim tekście używa, wyjętej z tradycyjnego świata, a niepoprawnej politycznie dziś metafory myśliwskiej. To człowiek niejako został „upolowany”; „nie ma już zająca?”. Jakie są konsekwencje tego kulturowego, okazuje się przeszłego polowania? Może być ich wg Miłosza kilka: 1. Nie ma obiektu polowania, a myśliwych, czyli twórców

przybywa, i ich liczba wciąż się będzie zwiększać; będą oni musieli liczyć na różnorakie formy wsparcia przez państwo lub organizacje, co zresztą ma miejsce; 2. Ponieważ życie trwa, więc i twórcze polowania się będą musiały odbywać, co rodzi potrzebę kreowania w życiu zastępczych obiektów – według Poety „mechanicznego zająca” – choćby ze względu na życie i jego polityczno-kulturowe cele. 3. Dla świętego spokoju będzie się „neutralizować twórców”, „pozwalając im na tzw. swobodne eksperymenty, co jako że nie ma już zająca, doprowadza ich do zupełnej niekomunikatywności, stawiania na głowie, udawania, że są jaszczurkami, krzesłami itd.”.

ARTYSTYCZNE STAWANIA NA GŁOWIE

Codziennosc świata sztuki przynosi sporo dowodów artystycznego stawania na głowie, będącego i efektem twórczego wyczerpania, i artystycznego wypalenia, albo też i zachowań pozorujących twórczość, ubranych w coraz to wymyślniejsze etykiety kreatywności. Z tej perspektywy wiele ciekawie opisanych przykładów przynosi dość głośna w zachodnim świecie powieść uznanej młodej autorki, Otessy Moshfegh, pt. *Mój roku relaksu i odpoczynku*. Czytamy w niej o dziełach sztuki „burzycielskich, bezwstydnym, szokujących”, zaliczających się „do kategorii plastikowego kontrkulturowego szajsu, «punku na bogato» – nic, co pobudzałoby reakcję głębszą niż wycieczki do showroomu”; znajdziemy w niej i artystę malującego rozbryzgiwaną z penisa spermą, i płótna „z krwawymi odciskami stóp” przypominające czy to zakrwawiony dywan, czy zmęczone życiem prześcieradła; czy wreszcie niezliczone przedmioty poowijane w folię, poprzekładane „zmiętymi wkładkami do stringów i gumowymi kulami” oraz koniecznie „wielkoformatowe manekiny obwieszane cielistą tkaniną autorstwa Maksa Welscha”. Państwo się domyślają, że nie mogło w kolekcji sztuki według młodej powieściopisarki zabraknąć „mleczaków samej artystki”. Prezentacja osiągnięć artystycznych opisana przez Otessę Moshfegh jest tyleż samo wymyślna, czasami precyzyjna, co także i na szczęście w wymowie ironiczna. Czytelnik łatwo odkrywa, że sztuka w opowieści z Nowego Jorku zdarza się nader rzadko. Skądinąd może warto podkreślić, że nasi krajowi twórcy nie są tak hojni i skorzy do obdarowywania odbiorców artefaktami odsłaniającymi ich nieistotną, często bardzo intymną prywatność? W zarysowany kontekst wpisuje się piękna postać rzeźbiarza pracującego w marmurowych górach Carrary, gdzie w pocie i trudzie wykuwa swoje kamienne formy. Mowa o bohaterze pięknego i za mało znanego filmu Wojciecha Pustoły *White cube*, który wypowiada zapadającą w pamięć opinię z pobytu w galeriach Nowego Jorku. Mianowicie, mówi on, że zwiedził tam dużo ponad sto galerii, a w żadnej nie zobaczył i nie

doświadczył sztuki.

MORALNOŚĆ SZTUKI

Wiek XX zdekonstruował ludzkie pokłady twórczości do tego stopnia, że, jak to ujął Georg Steiner w *Gramatykach tworzenia*, nazbyt często na naszych oczach jedynie „pobłyskują gramatyki nihilizmu”. Nad tworzeniem i twórczością zapadają za często mroki i niemal całkowity brak światła; zbyt łatwo pozwalamy – także i my, często utalentowani odbiorcy – by zapanowały nad nimi „zapaść mesjani-zmu” czy „zapaść nadziei” (określenia Steinera). Być może tak się dzieje także i z naszej winy, ponieważ usprawiedliwiamy powyższy stan, usilnie przekonując zwłaszcza wątpiących w to, że oto rozpościera się przed nami prawda o stanie bez-ducha naszego zachodniego świata? Bo przecież sztuka jest wyrazicielką ludzkiej prawdy? Tak, ale także i tej prawdy, która nie tylko każe ludziom chcieć pięknie żyć, wybierać dobre życie i starać się przypinać skrzydła zwykłej ludzkiej codzienności, by miała powab istotności i sensu. Taka sztuka także może się wydarzać, nawet jeśli zdarza się za rzadko. Mimo wszystko, współczesne *gramatyki tworzenia* także te potencjalne, te które zobaczymy na konkursie „Najlepsze Dyplomy”, nie tylko uosabiają, nawet jeśli tak się stanie, symptomy twórczych kryzysów uwarunkowanych współczesną kondycją twórczości, ale zwłaszcza i przede wszystkim odwołują nas do kondycji sztuki i tworzenia jako pewnego zachodniego paradygmatu, w którym kreatywność to zapowiedź godnego i coraz to lepszego życia; to stawanie się obrazów zmiany i przemian człowieka, mimo ograniczeń ewolucyjnie często rozpaczliwie rozumianego postępu. Zachodni ludzki twórczy rozum jest i bywa wciąż za mało rozumny, za mało autokrytyczny i nazbyt często za mało kreatywny – wręcz nieadekwatnie do czasu i potrzeb przewrotnego ludzkiego losu. Zachodnia twórczość w swoich początkach, przemianach i wciąż istotnej obecności odwołuje się nie tylko do życia jako takiego, ale zwłaszcza do życia stającego się coraz lepszym i wypełniającego się egzystencjalnym sensem.

Potrzebujemy sztuki, która nawet jeśli zdarza się rzadko, to musimy robić wciąż więcej, by zdarzała się coraz częściej. W zasadzie to mogłaby być teza tego tekstu, jeśliby na przykład ktoś koniecznie chciał, żeby tekst był ubezpieczony w tezę? Historyczny dystans może być także miarą twórczego rozumu. W perspektywie długiego trwania sztuka i twórczość odwoływały człowieka do doskonałości i zobowiązań moralnych. Niech tylko zjawia się w galeriach obrazy przeszłych, ale i obecnych twórczych doskonałości, od razu ustawią się kolejki i zaistnieje życie sztuki. Twórcze „niebo gwiazdziste” wciąż żyje i trwa nad nami, a twórcze prawa moralne ożywają w nas; o tych ostatnich za często zapominają sami niemal wszyscy posiadacze talentu jako swego daru, który nie może obyć się bez mądrości, jak też nie może ożywać pod presją

„religii łatwości”. Talent potrzebuje wiedzy, ale też i kształtuje się w mądrym społecznym współ-występowaniu różnorodności ludzkiego świata; tworzenie dla ludzi jest najlepszą jego miarą i probierzem. Talent rozkwita we wspólnocie na społecznie aranżowanej scenie życia, jeśli umie się dystansować wobec mody i złych postaw preferujących zgubne dla twórczości schematy – wtedy żywi się mądrością. Talent gdzieś u zarania europejskiej nowoczesności tak został pomyślany choćby przez Fryderyka Schillera w mądrych *Listach o wychowaniu estetycznym*. Myśl o moralności sztuki żyje zwłaszcza w ludziach utalentowanych; jest żywa w pismach twórczych ludzi dających wyraz talentu – jak Miłosz i inni wspomniani w tym tekście; i na szczęście bywa przypominana przez współczesnych filozofów, jak Andrea Plešu, który jakby na potrzebę tych refleksji pisze w eseju *Minima moralia*: „Głęboki talent to mądrość w działaniu. (...) talent jest mądry tylko wtedy, gdy uzdrawia, zaś mądrość jest skuteczna tylko pod tym warunkiem, że umie oczarować”.

ART HAPPENS

- *So what are we to do?*
- *Rethink everything from the beginning.*
Czesław Miłosz

Discussing the subject of art in a Parisian cafe, famous painter James Whistler is supposed to have said: “Art happens”. A very important sentence, well-known and often recurring in various contexts: whether at the next vernissage, at conferences held in order to reflect on the role and place of art in social life, or finally during the cyclical festival of young art that is the “Esteemed Graduates of Academies of Fine Arts” exhibition organized in our country. This sentence, this famous phrase, arising, however, from a hierarchical perception of the world, is not necessarily obvious, considering the increasingly wide-spread democratization of thinking about art, the consequence of which is that almost everyone can be and is creative, and more and more areas of life, from hairdressing to taxes, are characterized by creativity. In a difficult time of constant change, the art of creative accounting is valued and socially appreciated. At the same time it is worth noting the sometimes gigantic prices commanded by some works of art in the market. Someone could, of course, accuse me of confusing the orders of everyday life and artistic creativity. And yet I feel that it is life itself, deeply and thoroughly understood, that binds or tangles them together.

But why am I quoting this sentence, which the discussion surrounding our exhibition may prove controversial? At the very least I do it to avoid taking too seriously empty criticism, or artistic and aesthetic snobbery, or finally – the fantastic notions of some of the viewers. That is just the way it is – art happens rarely, because it is difficult, as emphasized by critic, theoretician and philosopher of art Wiesław Juszczak, whom I highly value; it happens rarely: both on the part of artists, who do not always manage to articulate their talent in a visually convincing form, and on the part of viewers, who are not always able to see, recognize and appreciate the artistic value of what they see. “Talent, because art is a question of an innate ability to feel and see, a special ability to understand – said professor Juszczak in an interview with Danuta Wierzychowska – talent can be stimulated, but it cannot be created or induced. (...) Art is born where it is born. But it is never prevalent”. Perhaps it is worth adding one more thing. Most often, and rightly, we identify talent with the creators of artistic works; and yet it also exists in the eye and in the sensitivity and culture of the beholder. Visual culture – we could say – is not only a function in life; in our Western culture it is also becoming a sphere of life and a subject of not only academic studies. It must be admitted, however, that in Poland we are still crawling in this area, too often remaining at the stage of artistic and

CRISES IN ART

Now, however, I want to put the phrase “Art happens” in the context of the here and now. Summer is a time of creative summaries at the Polish artistic academies; it is a time of increased artistic reflection, which may also be sparked by the “Esteemed Graduates” contest. Quite recently I had the opportunity to see the internal exhibitions of the last year’s achievements of the local academy’s painting studios. I visited about ten of them. Only a few works allowed me to maintain faith in painting – in its contemporary significance for life, in its power to influence a potential viewer. Several experienced art professors, remarking on the quality of what they saw, asked me a dramatic question: “Why is it so bad?”. Of course, one could seek recourse in the critics’ favourite lofty responses in the style of Susan Sontag, who in her journal, deliberating on contemporary art, writes about “dissolving the ideas of art”, clearly referring to Duchamp. I would contradict my own words about the hardly rational arguments of today’s texts on art, if I was satisfied with such a justification. That is why I have to look further for the causes of what may be at the root of the crisis in the present artistic explorations of the youngest artists. Speaking about the crisis in art in the text *Kryzysy w sztuce*, included in the book *Rozmowy w Castel Gandolfo*, Jan Białostocki indicates its three areas: 1) departure of art from beauty, understood as the long-established tradition of creating artistic form; 2) disappearance of the phenomenon of work and ephemeral nature of contemporary art objects; and 3) blurring boundaries between art and the so-called social reality. In turn, the aforementioned Wiesław Juszczak emphasizes that the terms “art” and “crisis” belong to the same conceptual family and come from a common core of “borderline experiences”. In a sense, both are creative acts: in the case of art, it is understandable – less so when it comes to the concept of crisis (Greek *krinein*, *kritikos*, *krisis*); the latter, in its core and distant Greek origins, relates to the human need to judge, assess and set evaluation criteria.

“DEVILISH WHIRLWIND OF SENSATIONS”

Are there other reasons for the various contemporary creative crises? After all, a real war is taking place near our borders. We often say, in line with ancient tradition, that in times of war and anxiety, creative tensions and struggles cease. *Inter arma silent Musae*, as the Romans used to say. This factor is probably also not without significance. But it seems that apart from the above-mentioned general conditions of artistic crises, there is a particular one, strongly connected with the nature or condition of our time, the time in which we are forced to forge our creative forms of fate. I am referring in particular to the post-COVID crisis

or syndrome, for I think we may call it that; it could be of great importance to the creative anxieties of the youngest generation. Besides, psychologists, psychiatrists and pedagogues around the world report on the negative impact of the pandemic on the state of mind and spirit, especially of young people. However, it is perhaps worth taking advantage of Gustav Thibon's astute social physiology, which he built based on the knowledge of past social behaviours. The findings of this, in my opinion, genius writer and extraordinary philosopher, contained in the text *Diagnostics: Essai de psychologie sociale*, lead to two basic and very up-to-date issues. The first concerns the "emotional exhaustion" of people living mostly in urban environments, subjected to numerous stimuli atomizing human relations and everyday life (like the broadly-understood online condition), which in effect generally causes a state of dehumanization of real life. All these restrictions and this disguising of life cause not only stress, but also a general diminution of the content of the human condition subjected to too many intense stimuli. People, more and more doomed to the "devilish whirl of sensations", are therefore not only less and less capable of being in full contact with themselves and with others, but also underestimate their own experience-building relations and oversimplify the insights of existing in the here and now. Needless to say, these are important determinants of a creative existence. The second issue that determines contemporary behaviour and attitudes is closely related to the first and manifests itself in what Thibon very meaningfully calls the "religion of ease". In the face of too many stimuli and difficulties, a person reacts by choosing that which allows him to survive; he prefers easy solutions, usually lacking the strength for the creative toil of existence. Paradoxically, social isolation means that we have less and less will to try and be in a high creative form for ourselves, at the same time maintaining lower standards of social coexistence. "An atomized man – Thibon writes – abhors anything that requires effort, and that which is remote above all". Perhaps this applies especially to creative effort? But we cannot generalize, and we should treat the symptoms outlined by the social physiologist as cognitively provoking facts, simply indicating a certain tendency important for the analysis of the discussed phenomenon and worth paying attention to. Perhaps at a loss for the creative dimensions of life, paradoxically, post-COVID syndromes awakened people's ethical and moral sense, which was noticeable in the way they reacted to the victims of the war in the East and their need for help. More on the moral aspect of creation can be found below in the last part of the text.

CULTURAL DEATH OF MAN

The primary patron of this text is Czesław Miłosz, who we probably do not talk about enough in the context of art and creativity. Recently, I was reminded of him – as an important point of creative reference – by a wonderful painter, invaluable also for his book recommendations, professor Maciej Świeszewski, who recalled his priceless texts from the outstanding collection entitled *Ogród nauk*. This volume contains the essay *Niemoralność sztuki*, which requires attention in and of itself, but also another text, important from the point of view of the matters discussed here, yet often overlooked, with a modest title *O twórcach*. Czesław Miłosz was definitely well aware of the fact that art happens rarely – especially art that was closest to him, the art of words and poetry; in *O twórcach*, he presents the socio-historical determinants of creativity, pointing to the important aspect of art as a vocation in Western culture. A creator is someone who is born a creator, but also someone who knows how to become one, who undertakes the great creative effort of private and social pilgrimage who finds the priceless potential of existence necessary for this task in the turmoil of life, and who is then able to transform it into a unique form that astonishes and demands attention. And yet, in the text *O twórcach*, Miłosz points to perhaps one of the most important things from the point of view of the development and crisis of art, also today; one tragic event which weighs heavily on contemporary creators, including the youngest ones, and which, in my humble opinion, affects the quality of what is currently being produced in artistic academies. This thing, even if philosophically understood, or this event with tragic creative consequences, is, to put it briefly and synthetically, the cultural death of man; it is the cultural "annihilation" of the content and form of a person which slowly tears them away from their roots and traditions; and finally, it is the destruction of the human substance dissolved in a scientific sauce. In the reality of life, man still exists, but in creative practices he is no longer an object of interest and a challenge to creativity. And above all, and perhaps most importantly, he is no longer an object of love and appreciation; he has no content obligating to the creative existence and no thought-provoking form. At most, it is an *object*, that is, an object that evokes disgust. But it is also increasingly difficult to see in him a human agent or a person. And recently, the actors of social life are more and more frequently looking for his empowered competitors, pointing to new heroes: animals, mother earth or artificial intelligence. In his text, Miłosz in a literal way uses a hunting metaphor taken from the world of tradition, but today politically incorrect. It is the man who had been, as it were, "hunted"; "Is the hare no more?". What are the cultural ramifications of this past hunt? According to Miłosz, there may be several: 1) there is nothing to hunt, but more and more hunters – that is, creators – whose number will only continue to increase and who will be dependent on various forms of support

provided by the state or organizations (which is true today); 2) since there is still life, creative hunts will also have to continue, giving rise to the need to create substitutes – in the words of the Poet, a “mechanical hare” – if only for the sake of life and its political and cultural goals; 3) for peace of mind, creators will be “neutralized”, “allowed to conduct so-called free experiments, which, since the hare is no more, will make them completely non-communicative, turned on their heads, pretending they are lizards, chairs, etc.”. Thus the words written years ago by the reflective viewer and creator of art Czesław Miłosz are realized before our eyes.

ARTISTIC HEADSTANDS

The everyday life of the art world brings a lot of evidence of artistic headstands, which is the effect of both creative exhaustion and artistic burnout, and of simulating behaviours wearing ever more sophisticated labels of creativity. Many interestingly described examples can be found in the novel by Otessa Moshfegh, *My Year of Rest and Relaxation*, quite famous in the Western world. In it we can read about works of art that are “destructive, shameless, shocking” and belong “to the category of plastic counterculture shit, ‘punk for the rich’ – nothing that would stimulate a reaction deeper than a trip to the showroom”; we find an artist painting with sperm splashing from his penis, canvases with “bloody footprints” resembling a bloody carpet, or maybe worn out sheets, and finally, countless items wrapped in foil, interspersed with “crumpled thong pads and rubber balls” and the indispensable “large-format mannequins covered with a flesh-coloured cloth by Max Welsch”. Obviously, the collection of art presented by the young novelist could not be complete without “the baby teeth of the artist herself”. Otessa Moshfegh’s description of artistic achievements is as sophisticated and, sometimes, precise, as it is, fortunately, sarcastic. The reader easily discovers that, in the New York story, art happens very rarely. However, if we were to ask for instance the aforementioned curators, who know best what art is, the description would obviously be different. On the other hand, maybe it is worth emphasizing that our Polish artists are not so generous and willing to offer viewers artefacts that reveal their insignificant, and often very intimate, privacy. One interesting example from a movie I saw a year ago comes to mind. I am talking about still little-known *White Cube* by Wojciech Pustoła. The beautiful figure of a sculptor, the protagonist, working in the marble mountains of Carrara, where he forges his stone forms in labour and sweat, fits well into the outlined context; he expresses an unforgettable opinion about his visit to the galleries of New York. Namely, he says that he visited over a hundred galleries and did not see or experience art in any of them.

aesthetic superstitions. The old and well-established ones: resulting from the belief that there is no accounting for taste, or that it is pointless to inquire what the artist wanted to express; or the new ones, multiplying around modern art, about which Sławomir Marzec accurately writes in his excellent book *Zabobony sztuki najnowszej*: that artistic pluralism in the world of art is simulated, and in fact we need nothing more than we need creative diversity; that curators are the most competent recipients of modern art; and finally, that too many texts about art are devoid of substantive and rhetorically convincing arguments.

The phrase about art that rarely happens coined by the American painter was famously quoted by Jorge Luis Borges in his lectures on poetry at Harvard University in 1968; he entitled them *The Craft of Poetry*, suggesting to the audience that “there is an element of mystery in art”; however, he immediately added: “Art always happens when we read a given poem”. One could put the poet’s sentence and thought in the context of visual arts and say that art happens when we look at a painting or focus our attention on artistic work. But is it every painting and every artistic creation? Of course not. Taken out of context, Borges’s concept shows signs of a certain creative idealism. After all, art can happen when we actually manage to stop, quieten, fix our attention, and finally, think about the work before us. Artistic things are like people, either they say something that we cannot ignore, or we pass them by indifferently. In an authentic encounter with a work of art, a mystery comes to life, but “something more” happens as well – something that we often cannot directly understand. Co-presence, coexistence, contact. Yes, all that at the same time. But something else as well. A kind of extension of our existence by the dimension of something else, new, unexpected quasi-life of a work of art. A festival of significance, one might say. The painting becomes the Other and the Relevant, making us look at it, unexpectedly creating for us a new world. And suddenly, all that is the most important starts happening: seeing, feeling, experiencing, understanding. Some disquiet perhaps, and a desire to tell someone about it, to be able to understand it – especially to understand ourselves, seen anew through the encounter with the painting. Art still happens so rarely. Art, that is, the possibility of a new space-time – of expanding our existence by new, previously unnamed dimensions. Hopefully such an experience awaits us at this exhibition.

MORALITY OF ART

The 20th century deconstructed the layers of creativity to such an extent that, as Georg Steiner put it in *Grammars of Creation*, all too often in front of us we see only “the shimmering grammars of nihilism”. Too often darkness falls over creation and creativity; too easily we – us, often talented viewers, included – allow them to be overcome by the “collapse of messianism” or “collapse of hope” (Steiner’s terms). Perhaps we are also responsible, because we justify the above state, persuading especially those who doubt it that what we see before us is the truth about the spiritless state of our Western world? Art is an expression of human truth, after all. Yes, but also of that truth which makes people see the evil of the visible world, but also allows them to want to lead a beautiful life, make good choices, and try to pin the wings on ordinary everyday life in order to give it the allure of relevance and meaning. Such art can also happen, even if it happens too rarely. After all, *contemporary grammars of creation*, including the potential ones, which we will see in the “Esteemed Graduates” contest, not only personify – if they do – the symptoms of creative crises determined by the contemporary condition of creativity; above all, they refer us to the condition of art and creation as a certain Western paradigm, in which creativity is a harbinger of a dignified and ever better life; it is the state of becoming of images of change and human transformations, despite the limitations often desperately understood evolutionary progress. Western creative reason is still not reasonable enough, not auto-critical enough, and too often not creative enough – downright inadequate to the time and needs of perverse human fate. Western creativity in its beginnings, transformations and still essential presence refers us not only to life as such, but especially to an improving life of existential meaning.

We need art that, even if it happens rarely, and we need to try harder to make it happen more often. In fact, if someone absolutely wanted a text complete with a postulate, this could be it. Temporal distance can also be a measure of creative reason. Historically, art and creativity referred man to the idea of excellence and moral obligations. Let galleries be filled with old and new paintings of creative excellence, and immediately there will be queues and art will come to life. The creative “starry heavens” still exist and persevere above us, and the creative moral laws come alive within us; the latter are too often forgotten by almost all possessors of talent, a peculiar kind of gift, hollow without wisdom, and fruitless under the pressure of the “religion of ease”, taking the easy way. Talent needs knowledge, but is also shaped through the wise social coexistence of all the diversities of the human world; creation for the people is its best measure and standard. Talent flourishes in a community on the socially arranged stage of life, if one knows how to distance oneself from fashions and bad attitudes reflecting

patterns that are destructive to creativity – then, it feeds on wisdom. This is how talent was thought of somewhere at the dawn of European modernity for instance by Friedrich Schiller in his wise *Letters upon the Aesthetic Education of Man*. The concept of morality of art is especially present in the minds of gifted people; it is alive in the creative writings of those who express their talent – like Miłosz and others mentioned in this text; and, fortunately, it is remembered by contemporary philosophers, such as Andrea Pleșu, who, as if for the purpose of these reflections, in the essay *Minima moralia* writes: “Deep talent is wisdom in action. (...) Talent is wise only when it heals, and wisdom is effective only on the condition that it can charm”.

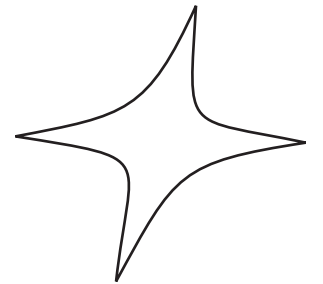
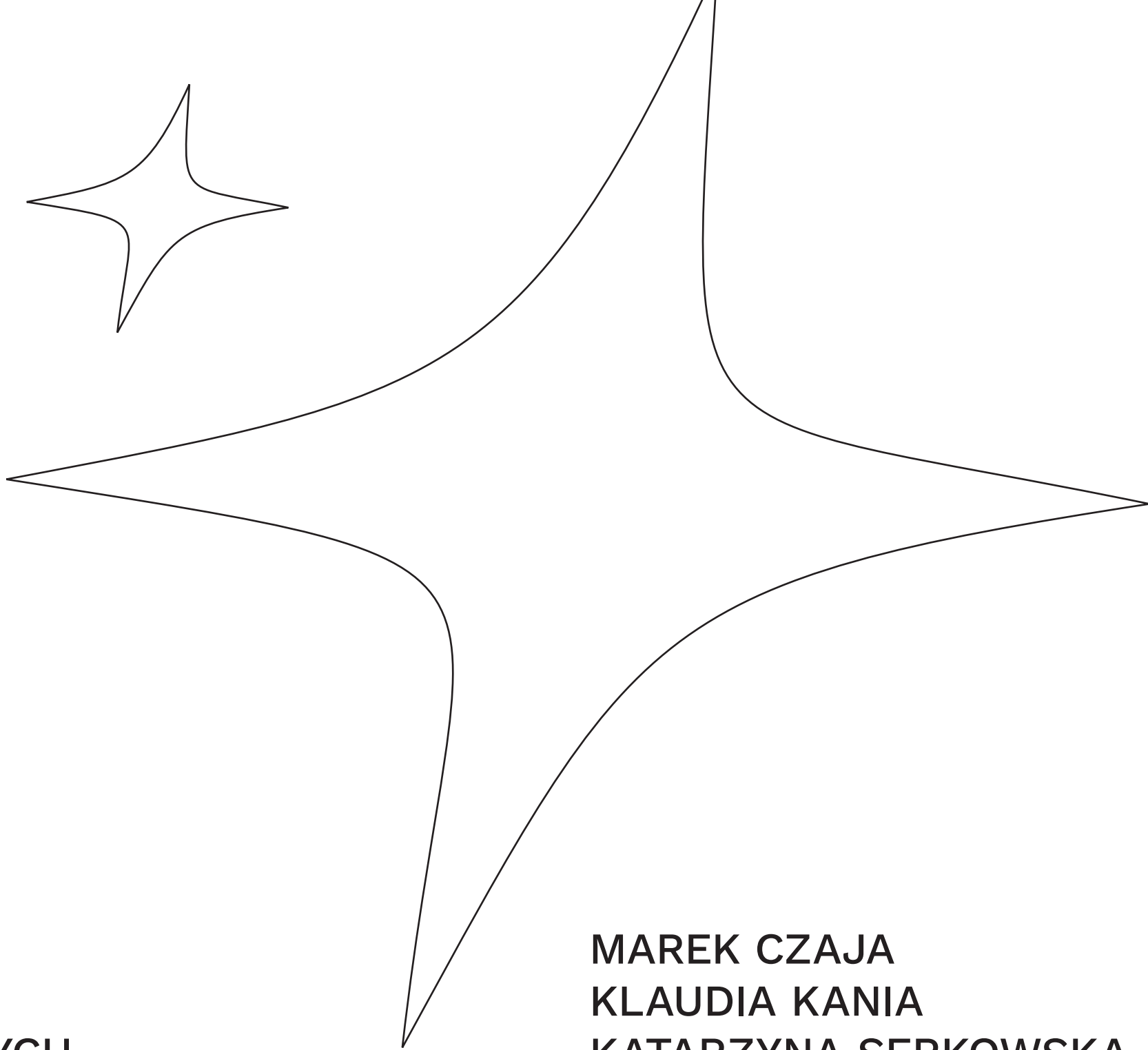
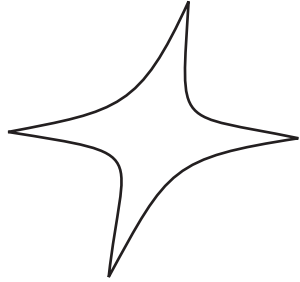
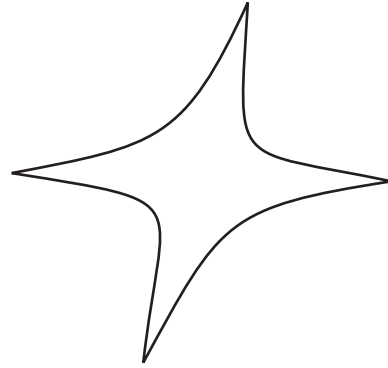
JURY OGÓLNOPOLSKIEJ WYSTAWY NAJLEPSZE DYPLOMY AKADEMII SZTUK PIĘKNYCH 2021

prof. dr hab. Grzegorz Hańderek	AKADEMIA SZTUK PIĘKNYCH W KATOWICACH
prof. dr hab. Wojciech Hora	UNIwersytet ARTYSTYCZNY W POZNANIU
prof. dr hab. Kamil Kuskowski	AKADEMIA SZTUKI W SZCZECINIE
prof. dr hab. Błażej Ostoja Lniski	AKADEMIA SZTUK PIĘKNYCH W WARSZAWIE
prof. ASP dr hab. Krzysztof Polkowski	AKADEMIA SZTUK PIĘKNYCH W GDAŃSKU
prof. dr hab. Wojciech Pukocz	AKADEMIA SZTUK PIĘKNYCH WE WROCŁAWIU
prof. ASP dr hab. Bartłomiej Struzik	AKADEMIA SZTUK PIĘKNYCH W KRAKOWIE
prof. Ewa Wojtyniak-Dębińska	AKADEMIA SZTUK PIĘKNYCH W ŁODZI
Krzysztof Adamczyk	PRZEDSTAWICIEL PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA
Karin Moder	PRZEDSTAWICIELKA PREZYDENTA MIASTA GDYNI
Weronika Krzyżanowska-Balita	PRZEDSTAWICIELKA PREZYDENTA MIASTA SOPOTU
Beata Jaworowska	URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
Jakub Banasiak Małgorzata Ludwisiak Piotr Sarzyński Karol Sienkiewicz	JURY KRYTYKÓW SZTUKI
Jadwiga Charzyńska Agnieszka Kulazińska-Grobis	JURY CSW ŁAŻNIA
Gabriela Warzycka-Tutak Andżelika Kliś	JURY GGM KURATORKA WYSTAWY
Katarzyna Kaus Maja Murawska Joanna Kustra	JURY PGS

AKADEMIA
SZTUK
PIĘKNYCH
W GDAŃSKU

AKADEMIA
SZTUK PIĘKNYCH
W GDAŃSKU

MAREK CZAJA
KLAUDIA KANIA
KATARZYNA SERKOWSKA
JAKUB WASILEWSKI

MAREK CZAJA

GRAFIKA ARTYSTYCZNA

SERIA LITOGRAFII

PROMOTOR: DR ŁUKASZ BUTOWSKI

AKADEMIA
SZTUK
PIĘKNYCH
W GDAŃSKU

Urodzony w Gdańsku, absolwent Akademii Sztuk Pięknej, wyznawca spójności stosowania sensownych, ludzkich zasad moralnych, heavy metalu, gier komputerowych i smacznego piwa. W swojej twórczości zmaga się z zauważaną przez niego otaczającą hipokryzją jednostek, wieszczów i wodzów uważających się za cnotliwych. Jako narzędzie twórcze posługuje się techniką litografii i stara się łączyć ją z innymi zabiegami przekazu graficznego, używając różnych dostępnych cudów technologii, głównie komputera i zainstalowanych na nim programów 3d.

Born in Gdańsk, graduate of the Academy of Fine Arts in his hometown, believer in good practice of fair, consistent moral human principles, heavy metal, computer games, and tasty beer. With his art, he wrestles with the visible hypocrisy of some preachers, spiritual leaders and their followers who paint themselves as virtuous. As a main tool he uses lithography and tries his best to blend it with other ways of expression provided by technological marvels, such as 3D computer programmes.

KLAUDIA KANIA

RZEŻBA
O STUDNI

PROMOTOR: PROF. MARIUSZ BIAŁECKI

AKADEMIA
SZTUK
PIĘKNYCH
W GDAŃSKU

Urodzona w 1996 roku w Słupsku. Absolwentka kierunku rzeźby w Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku. Uczestniczka MPWA w 2019 roku organizowanej przez CRP w Orońsku, udział w wystawach, m.in. „Sprawy Bieżące” organizowane przez ASP w Gdańsku w 2020 roku. Aktualnie mieszka w Dębnicy Kaszubskiej i pracuje w Słupsku. Interesuje się filozofią i szeroko pojętą duchowością. Wolne chwile najchętniej spędza na wędrownkach wśród natury, która jest jej największą inspiracją i przewodniczką. Jest zbieraczką wytworów Matki Natury, które nierzadko wykorzystuje w swojej twórczości.

Born in 1996 in Słupsk, graduate of sculpture at the Academy of Fine Arts in Gdańsk. Participant of MPWA organized by CRP in Orońsko in 2019 and exhibitions such as the “Current Affairs” organized by the Academy of Fine Arts in Gdańsk in 2020. Currently lives in Dębica Kaszubska and works in Słupsk. She is interested in philosophy and broadly understood spirituality. She spends her free time hiking among nature, which is her greatest inspiration and guide. She is a collector of Mother Nature’s creations, which she often uses in her work.

KATARZYNA SERKOWSKA

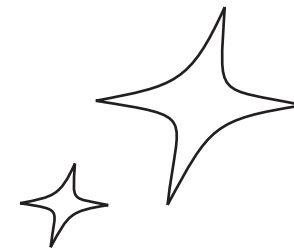
INTERMEDIA

MARTWA NATURA?

PROMOTOR: PROF. GRZEGORZ KLAMAN

AKADEMIA
SZTUK
PIĘKNYCH
W GDAŃSKU

Urodzona w Warszawie. Artystka wizualna i fotografka. Ukończyła studia magisterskie z wyróżnieniem na Wydziale Intermediów Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku, w Pracowni Działań Transdyscyplinarnych prof. Grzegorza Klamana. Interesuje się zagadnieniami związanymi z nowymi mediami i post-fotografią. Jest autorką photobooka pt. Orphans. Jest członkinią Galerii UL – niezależnej inicjatywy kulturalnej, zrzeszającej twórców i teoretyków z pogranicza różnych dziedzin, która organizuje wystawy i wydarzenia kulturalne, m.in. festiwal performance. Brała udział w wystawach, w tym dwóch indywidualnych.

Born in Warsaw. Visual artist and photographer. She completed her MA with honours at the Transdisciplinary Activities Laboratory under the supervision of prof. Grzegorz Kłaman at the Faculty of Intermedia of the Academy of Fine Arts in Gdańsk. She is interested in issues related to new media and post-photography. She is the author of the Orphans photobook and a co-creator of Galeria UL – an independent cultural initiative that brings together artists and theorists from various fields and organizes exhibitions and cultural events, i.a. a performance festival. She participated in a number of exhibitions, of which two were individual.

JAKUB WASILEWSKI

AKADEMIA
SZTUK
PIĘKNYCH
W GDAŃSKU

MALARSTWO

*PIĘKNA BRZYDOTA. DEFORMACJE WE WSPÓŁCZESNYM
MALARSTWIE PORTRETOWYM ZACHODU.*

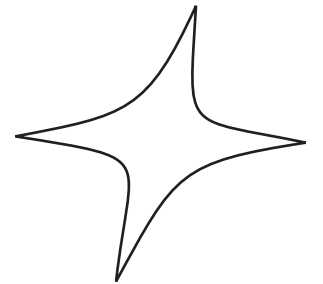
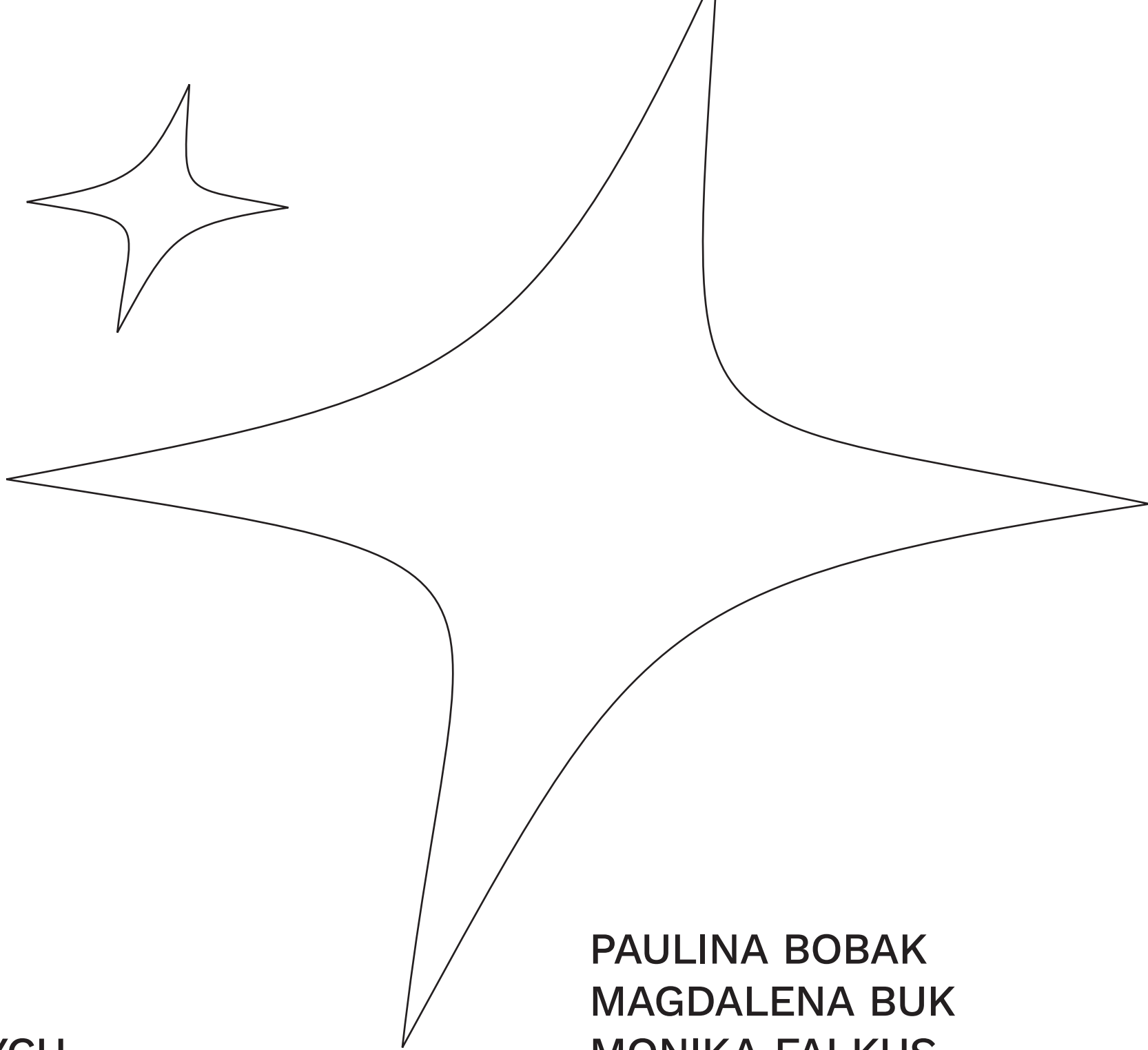
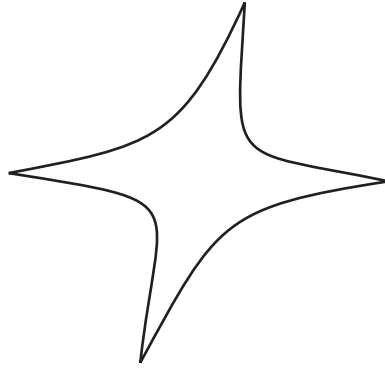
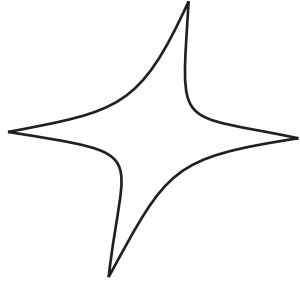
PROMOTOR: PROF. DR HAB. PIOTR JÓZEFOWICZ

Jestem absolwentem Wydziału Malarstwa w Gdańskiej ASP w pracowni prof. Piotra Józefowicza. Do nauki malarstwa i rysunku oraz pierwszych prób stworzenia jakiegoś obrazu dochodziłem przez 12 lat. Zawsze interesowały mnie ludzkie emocje, wyrażane poprzez mimikę twarzy człowieka. Po wielu latach wahania zacząłem malować i rysować „na poważnie”. Jako temat swoich prac, obrazów wybrałem ludzkie twarze, często zniszczone, pomarszczone, mające czytelny wyraz ciężkiego lub degradującego zdrowie życia. Gęsto nakładana farba olejna w moich portretach jest próbą naśladowania struktury skóry nakreślonej zużyciem. Jest to także moje widzenie i podpatrywanie emocji wyrażanych w danej chwili lub okresie życia. Próbuję przekazać ich oblicza w sposób prosty, czytelny i odnajdywać w nich piękno poprzez kolor, strukturę.

Graduate of the Faculty of Painting at the Academy of Fine Arts in Gdańsk, with a diploma from the studio of prof. Piotr Józefowicz. It took him 12 years to learn painting and drawing and to create his first work. He has always been interested in human emotions, visible in facial expressions. After many years of hesitation, he started to paint and draw seriously, as the subject choosing human faces, often damaged, wrinkled, with clear signs of a hard life or deteriorating health. The densely applied oil paint is an attempt to imitate the structure of human skin marked with wear and to set seeing and prying eyes on emotions experienced in a given moment or period of life. He tries to convey the faces in a simple and clear way and find their beauty through colour and structure.

AKADEMIA
SZTUK PIĘKNYCH
W KATOWICACH

PAULINA BOBAK
MAGDALENA BUK
MONIKA FALKUS
JULIA KEMPA

PAULINA BOBAK

GRAFIKA
NIEOBECNI?
PROMOTOR: PROF. JAN SZMATLOCH

aspkatowice

Ukończyła studia na Wydziale Grafiki ASP w Katowicach. Uzyskała dyplom w pracowni wklęsłodruku prof. Jana Szmatlocha oraz w pracowni malarstwa prof. Jacka Rykały (dyplom dodatkowy). Inspirację odnajduje w człowieku oraz w przeszłości i terażniejszości, które się nawzajem przenikają. Analizie poddaje archiwa rodzinne: zbiór listów, dokumentów i fotografii. W roku 2020/21 otrzymała stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Brała udział w wielu wystawach zbiorowych w kraju i za granicą: Rumunii, Bułgarii, Ukrainie, Armenii, Macedonii, Turcji, Hiszpanii, Chinach, Japonii.

Graduate of the Faculty of Graphic Arts at the Academy of Fine Arts in Katowice, with a diploma at prof. Jan Szmatloch's Intaglio Techniques Studio and prof. Jacek Rykała's Painting Studio. She finds inspiration in man as well as in the past intertwined with the present. She analyses family archives: letters, documents and photos. In 2020/2021 she received a scholarship of the Minister of Culture and National Heritage. She took part in many group exhibitions in Poland and abroad: in Romania, Bulgaria, Ukraine, Armenia, Macedonia, Turkey, Spain, China and Japan.

MAGDALENA BUK

GRAFIKA

OPOWIEŚCI W OPOWIEŚCI

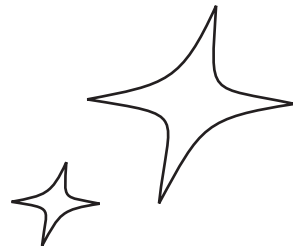
PROMOTOR: DR HAB. PROF. ASP GRZEGORZ HAŃDEREK

aspkatowice

Urodzona w 1995 r. Interdyscyplinarna artystka związana z archiwalną fotografią, grafiką i malarstwem. Twórczyni instalacji oraz obiektów. Absolwentka Ogólnokształcącej Szkoły Sztuk Pięknych w Katowicach oraz Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach. Pracę magisterską obroniła z wyróżnieniem w Pracowni Interpretacji Literatury pod kierunkiem dr hab. prof. ASP Grzegorza Hańderka oraz as. dr Małgorzaty Szandały. Brała udział w wielu projektach i wystawach w kraju i za granicą. Mieszka i pracuje w Katowicach.

Born in 1995. Interdisciplinary artist practicing archival photography, graphics and painting. Creator of installations and objects. Graduate of the General School of Fine Arts in Katowice and the Academy of Fine Arts in Katowice. She defended her MA with honours in the Literature Interpretation Laboratory under the supervision of prof. ASP dr hab. Grzegorz Hańderk and assistant dr Małgorzata Szandała. She has participated in many projects and exhibitions in Poland and abroad. She lives and works in Katowice.

MONIKA FALKUS

MALARSTWO

POKOCHAJMY SIĘ

PROMOTOR: PROF. DR HAB. JACEK RYKAŁA

aspkatowice

Urodzona w 1993 r. Absolwentka malarstwa w Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach oraz historii sztuki na Uniwersytecie Śląskim. Zajmuje się malarstwem olejnym, tworzy instalacje i prace wideo. Penetruje tematy miłości, kobiecej natury związanej z intymnością oraz seksualnością. W swoich działaniach sięga do tradycji, baśni i osobistych wspomnień. Wierzy, że nastroje mają kolory.

Born in 1993. Graduate of painting at the Academy of Fine Arts in Katowice and of art history at the University of Silesia in Katowice. Her work is focused on oil painting, installations and video art. She penetrates the subjects of love and women's nature related to intimacy and sexuality. In her activities, she draws from tradition, fables and her personal memories. She believes that moods have colours.

JULIA KEMPA

MALARSTWO
OKUPACJA ŚWIADOMOŚCI
PROMOTOR: PROF. KAZIMIERZ CIEŚLIK

aspkatowice

W 2022 ukończyła malarstwo w Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach. Specjalizuje się w tworzeniu obrazów o charakterze magicznego realizmu, skupionego na drobnych detalach i iluzjonistycznym wrażeniu. Tematyka, którą porusza dotyczy przede wszystkim dylematów psychologicznych – takich jak obsesja oraz lęk. Malarstwo jest bardzo ważnym narzędziem jej ekspresji. Wierzy, że detal jest budulcem doskonałości i dlatego został on jednym z najpotężniejszych sposobów jej komunikacji.

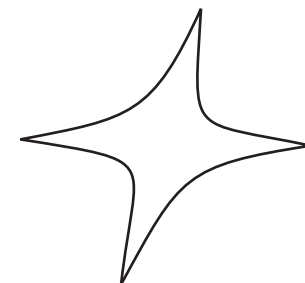
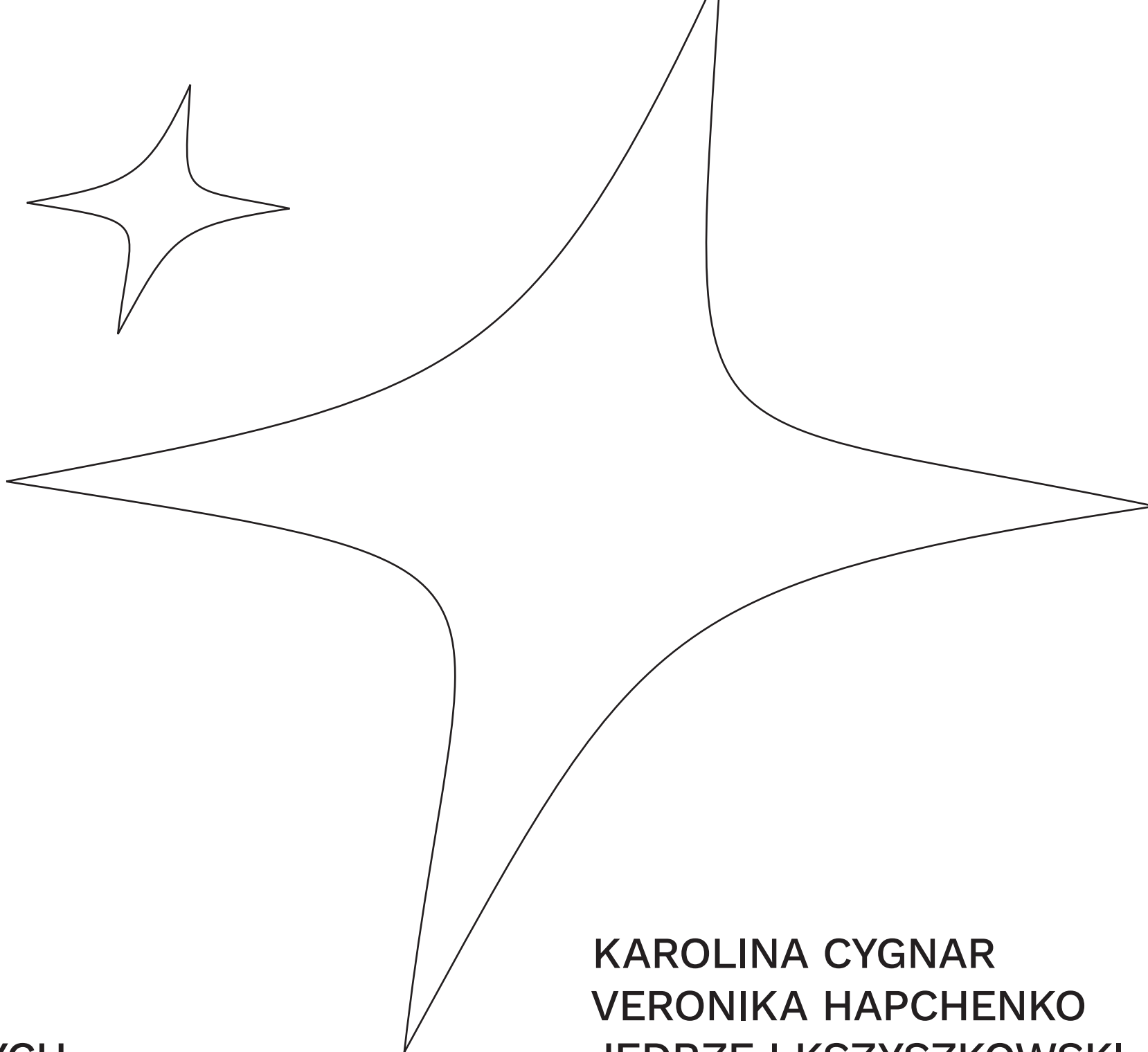
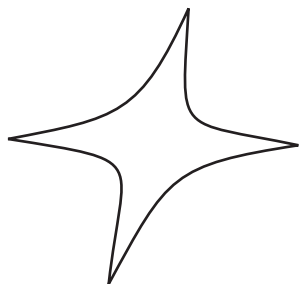
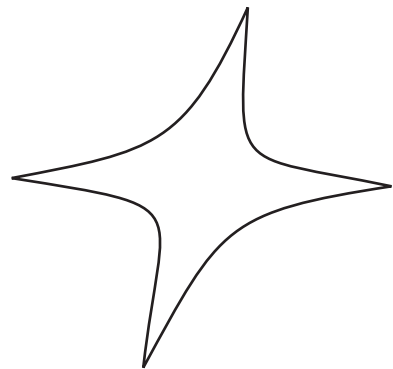

Graduate of painting at the Academy of Fine Arts in Katowice. She specializes in creating images of magical realism, focused on small details and illusionistic impression. Her subject matter concerns mainly psychological dilemmas such as obsession and fear. Painting is a very important tool of her expression. She believes that detail is the building block of excellence, which is why it has become one of her most powerful ways of communication.

Akademia Sztuk Pięknych
im. Jana Matejki w Krakowie
1818

**AKADEMIA
SZTUK PIĘKNYCH
W KRAKOWIE**

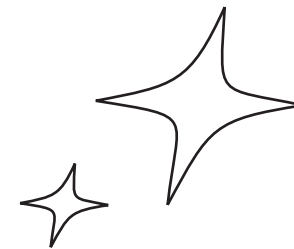
**KAROLINA CYGNAR
VERONIKA HAPCHENKO
JĘDRZEJ KSZYSZKOWSKI
EWELINA WĘGIEL**

KAROLINA CYGNAR

RZEŻBA

LABORATORIUM ŻYCIA

PROMOTOR: DR HAB. EWA JANUS, PROF. UCZELNI

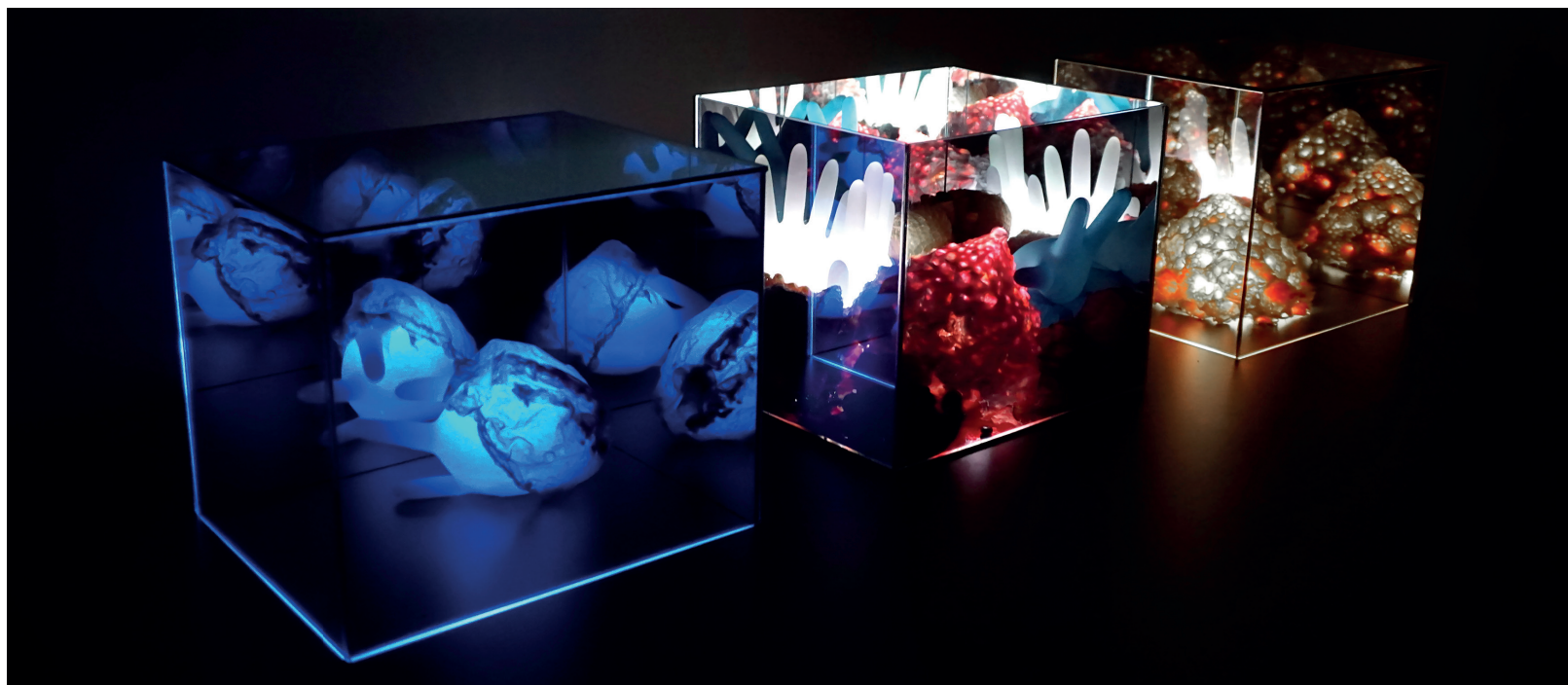
Urodzona w 1996 roku w Tarnowie. Absolwentka Wydziału Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie. Stypendystka Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (2021). Uczestniczka plenerów ogólnopolskich i międzynarodowych. Prace eksponowane na wystawach indywidualnych, zbiorowych, jak i w przestrzeni publicznej. Zajmuje się głównie rzeźbą, obiektem, instalacją i rysunkiem.

„W swojej twórczości dotykam głównie tematów związanych z naturą i człowiekiem oraz relacją pomiędzy nimi. W najnowszych pracach tworzę wizję przyszłości pozbawioną form naturalnych. Ich miejsce zastępują sztuczne substytuty, wytworzone przez człowieka.”

Born in 1996 in Tarnów. Graduate of the Faculty of Sculpture at the Jan Matejko Academy of Fine Arts in Cracow. Holder of the scholarship of the Minister of Culture and National Heritage (2021). Participant of workshops in Poland and abroad. Her artworks were displayed at individual and group exhibitions, as well as in public space. She practices sculpture, drawing, art objects and installations.

“In my work, I mainly touch topics related to nature and man and the relationship between them. In my latest works, I create a vision of the future devoid of natural forms. They are replaced by man-made substitutes”.

VERONIKA HAPCHENKO

Akademia Sztuk Pięknych
im. Jana Matejki w Krakowie
1818

EDUKACJA ARTYSTYCZNA, WYDZIAŁ MALARSTWA
CHEREZ LE MAGE
PROMOTOR: PROF. DR HAB. ADAM BRINCKEN

Urodzona w Kijowie w 1995 r. Od 2013 r. studiowała scenografię teatru lalek na Narodowym Uniwersytecie Kina i Telewizji w Kijowie. W 2015 roku rozpoczęła naukę w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie na Wydziale Malarstwa w pracowni malarskiej prof. Andrzeja Bednarczyka oraz pracowni wideo i fotografii prof. Grzegorza Sztwiertni i prof. Zbigniewa Sałaja. W 2019 r. w ramach wymiany studenckiej studiowała w Akademii Sztuk Pięknych w Wiedniu w pracowni sztuki postkonceptualnej.

Born in 1995 in Kiev. In 2013, she started studying puppet theatre stage design at the National University of Cinema and Television in Kiev. In 2015, she began studying at the Academy of Fine Arts in Cracow at the Faculty of Painting in the painting studio of prof. Andrzej Bednarczyk and the video and photography studio of prof. Grzegorz Sztwiertnia and prof. Zbigniew Sałaj. In 2019, as an exchange student, she studied at the Academy of Fine Arts in Vienna in the post-conceptual art studio.

JĘDRZEJ KRZYSZKOWSKI

MALARSTWO

DOM RODZINNY. NOSTALGIA W WALCE Z FUNKCJĄ

PROMOTOR: PROF. ZBIGNIEW BAJEK

Akademia Sztuk Pięknych
im. Jana Matejki w Krakowie
1818

Urodzony w 1997 r. Absolwent Wydziału Malarstwa krakowskiej ASP, obecnie pracownik naukowy macierzystej uczelni. Dyplom z wyróżnieniem obronił w 2021 roku. Związany z Pierwszą Pracownią Interdyscyplinarną prowadzoną przez prof. Zbigniewa Bajka oraz Pracownią Fotografii 1 prowadzoną przez prof. ucz. dr hab. Agatę Pankiewicz. Członek grupy artystycznej Izomer. W swojej twórczości porusza tematykę związaną z przemijaniem. Fascynuje go motyw kształtowania się relacji. Korzysta głównie z fotografii, instalacji oraz działań z ciałem.

Born in 1997. Graduate of the Department of Painting at the Jan Matejko Academy of Fine Arts in Cracow, where he also teaches. In 2021, he completed his MA with honours. He collaborates with the First Interdisciplinary Workshop run by prof. Zbigniew Bajek and with the Photography Workshop organised by prof. Agata Pankiewicz. He is a member of the artistic group Izomer. His work deals with the theme of transience. He is fascinated by the concept of the development of relations. His work focuses mainly on photography, installations and body art.

EWELINA WĘGIEL

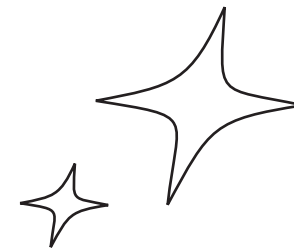
GRAFIKA

ŁUDZIE STĄD

PROMOTOR: DR HAB. AGATA PANKIEWICZ

Akademia Sztuk Pięknych
im. Jana Matejki w Krakowie
1818

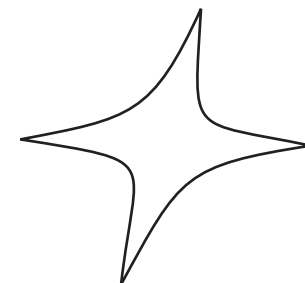
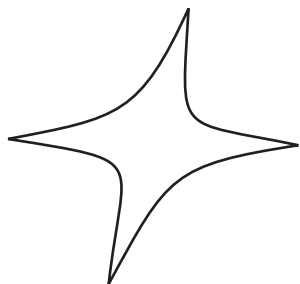
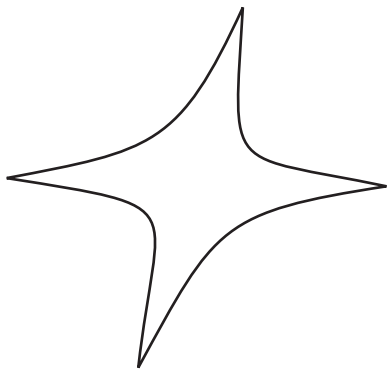

Artystka, dokumentalistka. Interesuje ją quasi-dokumentalna praca, która umożliwia kontakt z różnymi społecznościami. Poza karkowską ASP, studiowała na Uniwersytecie Sztuki w Zurychu ZHdK, Uniwersytecie UdK w Berlinie i w LUCA School of Arts w Brukseli. Finalistka konkursów Class of 2021, Artystyczna Podróż Hestii. Wyróżniona na festiwalu INOUT. Współpracowała z Instytutem Goethego i Instytutem Haruna Farockiego. Jej prace były pokazywane w kraju i za granicą, a także są częścią Secondary Archive – archiwum stworzonego przez Fundację Katarzyny Kozyry i Galerię Zachęta. Razem z Janem Kantym Zienko współtworzy fundację matejko, której Teatr Współczesny w Szczecinie przyznał rezydencję artystyczną Scena Nowe Sytuacje.

Artist and documentary filmmaker. She is interested in quasi-documentary work, which puts her in contact with different communities. She studied at the Academy of Fine Arts in Cracow, Zurich University of the Arts, UdK University in Berlin and the LUCA School of Arts in Brussels. Finalist of the Class of 2021 and Hestia Artistic Journey competitions. Awarded at the INOUT festival. She collaborated with the Goethe Institute and the Harun Farocki Institute. Her works have been shown in Poland and abroad and are part of the Secondary Archive, created by the Katarzyna Kozyra Foundation and Zachęta Gallery. Together with Jan Kanty Zienko she co-founded the Matejko foundation, which was granted artistic residency Scena Nowe Sytuacje by Teatr Współczesny in Szczecin.

**AKADEMIA
SZTUK PIĘKNYCH
W ŁODZI**

**ELIZA GAWRJOŁEK
IGOR KOCIŃSKI
MICHAŁ WASIAK
VERANIKA ZAKHARCHUK**

ELIZA GAWRJOŁEK

 Akademia Sztuk Pięknych
im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

EDUKACJA ARTYSTYCZNA W ZAKRESIE SZTUK PLASTYCZNYCH
INWENTARYZACJA STRAT. FOTOGRAFICZNY
PROJEKT OTWARTY / NOWE KONSOLACJE.
VIDEONOTATKI DOŚWIADCZENIA STRATY
PROMOTOR: DR HAB. DOMINIKA SADOWSKA
DR HAB. ŁUKASZ OGÓREK, PROF. NADZW.

Urodzona w 1995 r. w Lublinie. Multipotencjalistka. Z wykształcenia architektka wnętrz, ex-artystka intermedialna i badaczka kulturowa. Na co dzień zajmuje się strategią i zarządzaniem projektami w przestrzeni designu, zrównoważonej mody, sztuki i nauk społecznych. Członkini performatywnego kolektywu Elipsa, aktywistka organizacji Fashion Revolution, pasjonatka prostoty i świadomego, zrównoważonego fryzjerstwa. Współtwórczyni marki ZNOWU i twórczyni brandu ZNOWU_hair. Bliska jest jej sztuka konceptualna, kontekstualna, społecznie zaangażowana, a także to, co dzieje się na granicy sztuki i nauki. Swoje badania i refleksje poświęca fenomenom straty, zmiany, nowości i wykluczenia.

Born 1995 in Lublin. Multipotentialite, interior designer, ex-intermedia artist and cultural researcher. She daily deals with strategy and project management in the sphere of design, sustainable fashion, art and social science. Member of the performative collective Elipsa, activist of the Fashion Revolution organization, passionate about simplicity and conscious, balanced hairdressing. Co-founder of the ZNOWU brand and creator of the ZNOWU hair brand. She feels close to conceptual, contextual and socially engaged art, as well as to phenomena from the boundaries of art and science. She devotes her research and reflections to the experiences of loss, change, novelty and exclusion.

IGOR KOCIŃSKI

GRAFIKA

PRZEJAWY PIĘKNA PONAD HUMANIZMEM

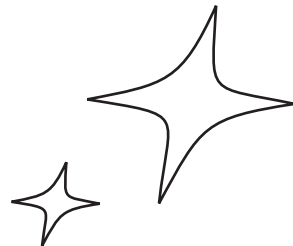
– CYKL GRAFIK W TECHNICIE DRUKU WYPUKŁEGO

PROMOTOR: PROF. DARIUSZ KACA

Urodzony w 1995 r. w Łodzi. W latach 2014–2021 student grafiki na Wydziale Sztuk Pięknych ASP w Łodzi. W 2021 uzyskał tytuł magistra sztuki w dziedzinie druku wypukłego. Laureat Grand Prix oraz Nagrody Muzeum Miasta Łodzi w 37. edycji Konkursu im. Władysława Strzemińskiego – Sztuki Piękne 2020.

Born 1995 in Łódź. In the years 2014–2021 he studied graphics at the Faculty of Fine Arts of the Academy of Fine Arts in Łódź, and completed his MA with specialization in relief printing. He was awarded Grand Prix and Museum of The City of Łódź Award in 37th Władysław Strzemiński's Fine Arts Competition in 2020.

 Akademia Sztuk Pięknych
im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

MICHAŁ WASIAK

 Akademia Sztuk Pięknych
im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

MALARSTWO

CYKL OBRAZÓW INSPIROWANY

MALARSTWEM CARAVAGGIONISTÓW

PROMOTOR: DR HAB. TOMASZ MUSIAŁ

Urodzony w 1997 roku w Łodzi. W latach 2016–2021 studiował na Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi na Wydziale Grafiki i Malarstwa. Tworzy w zakresie malarstwa oraz grafiki. W swoich pracach obrazuje głównie deformacje, zniekształcenia formy, niecodzienne zestawienia różnych elementów ukazywane na różnorodnych przedstawieniach portretowych. Dyplom z wyróżnieniem uzyskał w pracowni malarstwa studyjnego dr hab. Tomasza Musiała w 2021 roku. Stanowi go cykl sześciu obrazów inspirowanych malarstwem caravaggionistów. Tematyką wszystkich obrazów jest przedstawienie figuratywne.

Born in 1997 in Łódź. In the years 2016–2021 he studied at the Faculty of Graphic Arts and Painting of the Academy of Fine Arts in Łódź. He practices painting and graphics. In his works, he presents mainly deformations, distortions of form, unusual combinations of various elements depicted in portrait compositions. He obtained his diploma with distinction in the painting studio of dr Tomasz Musiał in 2021. Here he presents a series of six paintings inspired by the works of Caravaggionists. The theme of all of them is figurative representation.

VERANIKA ZAKHARCHUK

FOTOGRAFIA MULTIMEDIA

CICHY PROTEST – RELACJA OBRAZU, OBIEKTU I PRZESTRZENI

PROMOTOR: DR HAB. ARTUR CHRZANOWSKI

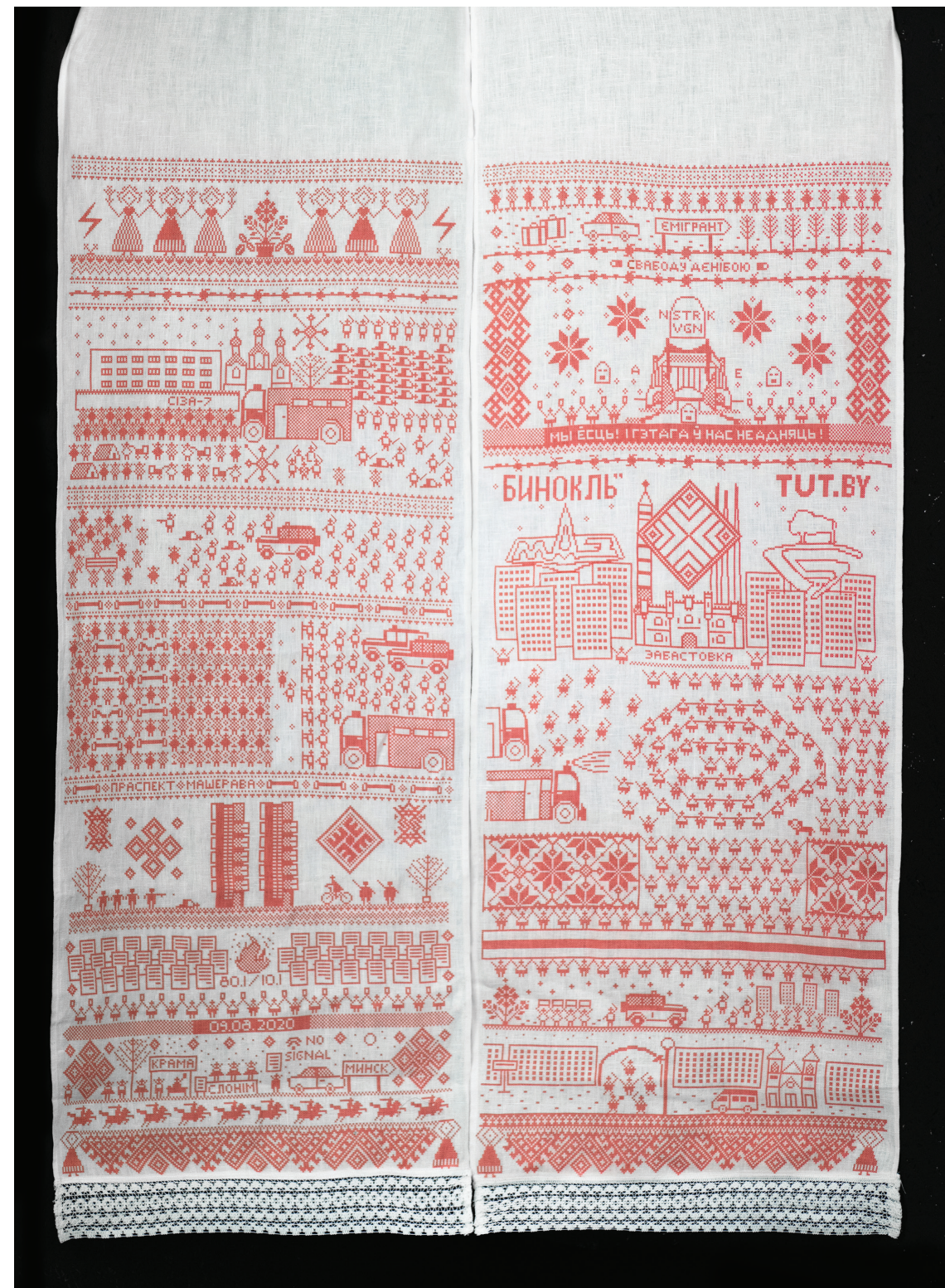
Akademia Sztuk Pięknych
im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

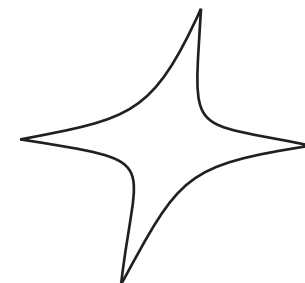
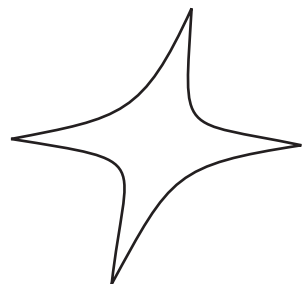
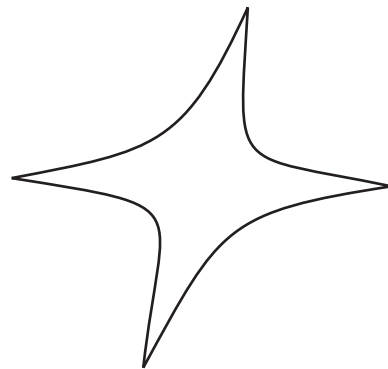

Urodzona w Brześciu na Białorusi. Od najmłodszych lat zaangażowała się w sztukę, którą zajmuje się do dziś. W 2017 roku ukończyła studia licencjackie z projektowania ubioru i tekstyliów, a w 2021 roku uzyskała tytuł magistra w dziedzinie fotografii i multimedii. W ciągu całej swej kariery interesowała się kulturą białoruską. W rezultacie większość jej projektów jest w jakiś sposób związana z białoruską kulturą lub polityką.

Born in Brest, Belarus. She started to engage in art at an early age and continues to do so to this day. In 2017, she completed her undergraduate studies in clothing and textile design, and in 2021 obtained a master's degree in photography and multimedia. Throughout her career, she has been interested in Belarusian culture. As a result, most of her projects are in some way related to Belarusian culture or politics.

**UNIwersytet
ARTYSTYCZNY
W POZNANIU**

**NATALIA BRZEZIŃSKA
DOMINIKA GIERZIEWSKA
MICHAŁ JASZKOWSKI
KAJA KOSTER**

NATALIA BRZEZIŃSKA

MALARSTWO

FALA SEJSMICZNA

PROMOTOR: DR HAB. TOMASZ KALITKO

UAP | POZNAŃ

Urodzona w 1996 roku. W czerwcu 2021 roku z wyróżnieniem ukończyła malarstwo na Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu pod kierunkiem dr hab. prof. UAP Tomasza Kalitko, prezentując pracę pt. *Fala sejsmiczna*. W 2019 r. otrzymała stypendium i pierwszy semestr studiów magisterskich odbyła na Kyoto City University of Arts w Japonii, a drugi semestr spędziła na Polytechnic of Leiria w Portugalii. Uczestniczka wystaw krajowych i międzynarodowych. W 2020 r. otrzymała Stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za wybitne osiągnięcia.

Born in 1996. In June 2021, she graduated with honours in painting from the Magdalena Abakanowicz University of the Arts Poznań under the supervision of dr hab. prof. UAP Tomasz Kalitko, presenting the “*Seismic Wave*”. In 2019, she received a scholarship and spent the first semester of MA studies at the Kyoto City University of Arts in Japan, and the second semester at the Polytechnic of Leiria in Portugal. In 2020, she received the scholarship of the Minister of Culture and National Heritage for outstanding achievements. Participant of national and international exhibitions.

DOMINIKA GIERSZEWSKA

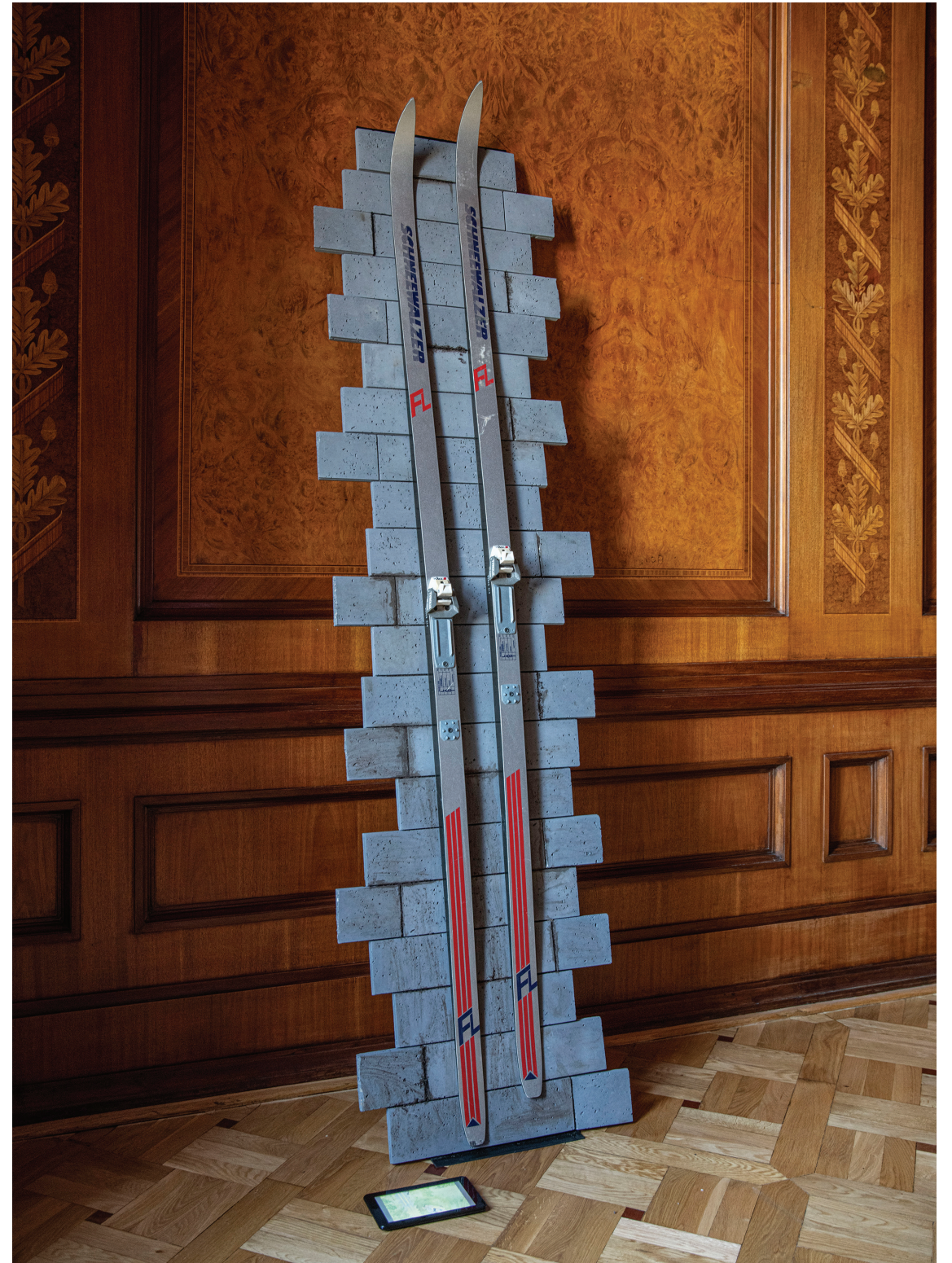
INTERMEDIA
*ROZWAŻANIA NA TEMAT UWAŻNOŚCI.
CZŁOWIEK NISKOPODŁOGOWY*
PROMOTOR: PROF. DR HAB. PIOTR KURKA

Urodzona w 1994, mieszka i pracuje w Poznaniu. Autorka obiektów, performansów i instalacji. Ukończyła poznański Uniwersytet Artystyczny w 2021 roku. Otrzymała dyplom magisterski u prof. dr hab. Piotra Kurki oraz dyplom licencjacki u prof. dr hab. Marcina Berdyszaka. Na przełomie 2018 uczestniczyła w trzymiesięcznej wymianie studenckiej w National College of Art and Design w Dublinie, Irlandia. W roku 2021 obroniła dyplom magisterski na Wydziale Intermediów, a jej praca teoretyczna „Rozważania na temat uważności. Abstrahowanie percepcji oraz generatywna sztuka technologii.” została zgłoszona do konkursu im. prof. Alicji Kępińskiej na najlepszą magisterską pracę teoretyczną powstałą na Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu w 2021 roku. Brała udział w wystawach w Polsce i za granicą.

Born in 1994, lives and works in Poznań. Author of objects, performances and installations. In 2021, she graduated from the University of Arts in Poznań, with an MA from prof. dr hab. Piotr Kurka and a BA from prof. dr hab. Marcin Berdyszak. At the turn of 2018, she completed a three-month student exchange at the National College of Art and Design in Dublin, Ireland. In 2021, she defended her master's degree, and with her thesis “Considerations on Mindfulness: Abstracting Perception and the Generative Art of Technology” entered into Alicja Kępińska's best theoretical master's thesis competition at the University of Arts in Poznań. She has participated in exhibitions in Poland and abroad.

UAP | POZNAŃ

MICHAŁ JASZKOWSKI

FOTOGRAFIA
DISINFECTION

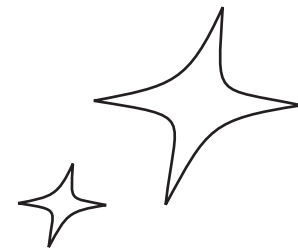
PROMOTOR: PROF. DR HAB. KONRAD KUZYSZYN

Urodzony w 1992 roku w Świeciu. Absolwent Uniwersytetu Artystycznego na kierunku fotografii oraz Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Tworzy w zakresie fotografii, wideo, instalacji oraz obiektów fotograficznych. Często w swoich pracach skupia się na badaniu sytuacji człowieka w coraz szybciej rozwijającym się technologicznym świecie oraz zacieraniu się granicy między wirtualnością a życiem codziennym.

Born in 1992 in Świecie. Graduate of the University of the Arts in the field of Photography and the University of Economics in Poznań. Practices photography, video, installations and photographic objects. In his work he often focuses on researching the condition of man in an increasingly technologically developing world and on the blurring of the boundaries between virtuality and everyday life.

UAP | POZNAŃ

KAJA KOSTER

RZEŻBA

ANTYSZTUCZNOŚĆ – O NATURZE SZTUCZNEGO

PROMOTOR: PROF. DR HAB. JACEK JAGIELSKI

UAP | POZNAŃ

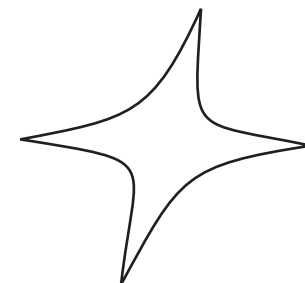
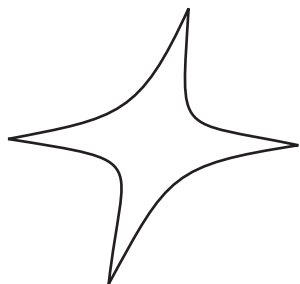
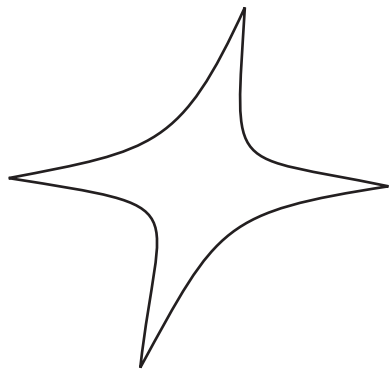

Urodzona 16 czerwca 1996 roku w Koninie. Absolwentka Zespołu Szkół Plastycznych w Kole (obecnie Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych w Kościelecu). W 2021 roku obroniła z wyróżnieniem dyplom magisterski na Wydziale Rzeźby, powstały w II Pracowni Rzeźby i Działań Przestrzennych prof. dr hab. Jacka Jagielskiego, na Uniwersytecie Artystycznym im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu. Zajmuje się rzeźbą, rysunkiem, malarstwem, instalacją oraz działaniami interdyscyplinarnymi. Dwukrotnie zdobyła stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za wybitne osiągnięcia artystyczne oraz stypendium naukowe Marszałka Województwa Wielkopolskiego. Jest laureatką konkursów międzynarodowych i ogólnopolskich w różnych dyscyplinach artystycznych.

Born in 1996 in Konin. Graduate of the Secondary School of Fine Arts in Koło (currently the State Secondary School of Fine Arts in Kościelec). In 2021, she completed her MA with honours at the Faculty of Sculpture of the University of the Arts in Poznań, with a work created at the Sculpture and Spatial Activities Studio 2 of prof. dr hab. Jacek Jagielski. Practices sculpture, painting, drawing, art installation, and interdisciplinary activities. Holder of two scholarships of the Minister of Culture and National Heritage for outstanding artistic achievements and the scientific scholarship of the Marshal of the Wielkopolska Province. Laureate of international and national competitions in various artistic disciplines.

AKADEMIA
SZTUKI
W SZCZECINIE

KRYSTYNA DOBRZAŃSKA
NATALIA GALASIŃSKA
AGATA LECH
JOANNA KRAWCZYK

KRYSTYNA DOBRZAŃSKA

AKADEMIA SZTUKI

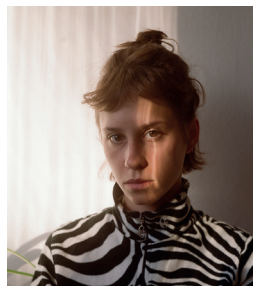
FILM EKSPERYMENTALNY

MAPA CIAŁA

PROMOTOR: DR HAB. KAROLINA BREGUŁA,
PROF. WOJCIECH ŁAZARCZYK

Urodzona w 1996 r. Autorka filmów, artystka wizualna, kierowniczka produkcji. Absolwentka Akademii Sztuki w Szczecinie na kierunku film eksperymentalny oraz organizacja produkcji w Szkole Filmowej im. Kieślowskiego w Katowicach. Studentka drugiego stopnia na kierunku sztuki społeczne w Instytucie Kultury Polskiej na UW. Jej film dokumentalny „Wszystko o wyjazdach za granicę” brał udział w konkursach na festiwalu Młodzi i Film w Koszalinie oraz Short Waves w Poznaniu. Laureatka konkursu Młode Wilki partycypacyjnym filmem dokumentalnym pt. „Mapa ciała” oraz konkursu na Najlepsze Dyplomy Sztuki Mediów organizowanym przez Centrum Sztuki WRO oraz ASP im. Gepperta we Wrocławiu.

Born in 1996. Filmmaker, visual artist, production manager. Graduated in experimental film from the Art Academy in Szczecin and in film and television production from the Kieślowski Film School in Katowice. She is currently an MA student of social arts at the Institute of Polish Culture of the Warsaw University. Her documentary “All about Going Abroad” was entered into competitions at The Young & Film Festival in Koszalin and Short Waves Festival in Poznań. Winner of the Young Wolves competition with the participatory documentary film “Body Map” and the competition for the Best Media Art Diplomas organised by the WRO Art Centre and the Academy of Fine Arts in Wrocław.

NATALIA GALASIŃSKA

AKADEMIA SZTUKI

SZTUKA MEDIÓW, SPECJALNOŚĆ FOTOGRAFIA

KORONACJA

PROMOTOR: DR HAB. AGATA ZBYLUT

Absolwentka fotografii na Akademii Sztuki w Szczecinie. Zajmuje się tworzeniem obiektów oraz fotografią. W swoich pracach analizuje jak dzieciństwo i traumy z nim związane wpływają na jej obecne życie. Interesuje ją również tematyka polskiej wsi, głównie popegeerowska wieś Karnicie, z której pochodzi.

Wybrane wystawy:

- 2021 – Finałowa wystawa konkursu „Artystyczna Podróż Hestii”, MSN w Warszawie
- „8304”, Miesiąc Fotografii w Krakowie
- „Projekt OKNO”, witryna Salonu Sukni Ślubnych, Toruń
- 2020 – "Pod dywanem", OS17, Szczecin
- „SZTUKA IZOLACJI”, Bydgoskie Centrum Sztuki, wystawa online

Graduate of photography at the Academy of Art in Szczecin. Practices art objects and photography. In her works, she analyses how childhood and traumas associated with it influence her present life. She is also interested in Polish countryside, mainly her home village of Karnicie, site of a former state-owned farm.

Selected exhibitions:

- 2021 – final of the Hestia Artistic Journey competition, MSN, Warsaw
- „8304”, Photomonth, Cracow
- „Projekt OKNO”, shop window in a bridal shop, Toruń
- 2020 – "Pod dywanem", OS17, Szczecin
- „SZTUKA IZOLACJI”, Bydgoszcz Art Centre, online

AGATA LECH

NOWE MEDIA ANIMACJA

TEN DOM TO JAKIŚ ROMANTYCZNY FILM

PROMOTOR: DR HAB. AGATA MICHOWSKA,
PROF. WOJCIECH ŁAZARCZYK

AKADEMIA SZTUKI

Urodzona w 1997 r. w Szczecinie, gdzie też mieszka i pracuje. Artystka audiowizualna, muzyczka, reżyserka. Absolwentka studiów drugiego stopnia Wydziału Sztuki Mediów w Akademii Sztuki w Szczecinie, kierunku nowe media i animacja. W swoich pracach filmowych, malarskich i dźwiękowych kreuje poetyckie narracje intymnych historii. Agata komponuje i produkuje muzykę elektroniczną. Mieszka i pracuje w Szczecinie.

Born in 1997 in Szczecin, where she still lives and works. Audiovisual artist, musician and director. Graduated from the Faculty of Media Art at the Academy of Art in Szczecin, majoring in new media and animation. In her films, paintings and sound works, she creates poetic narratives of intimate stories. She also composes and produces electronic music.

JOANNA KRAWCZYK

GRAFIKA
ROSZADA
PROMOTOR: DR WITEK ORSKI

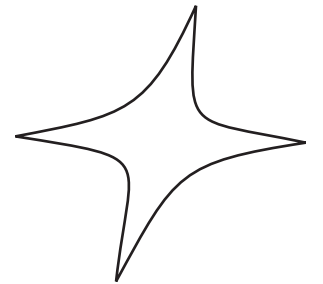
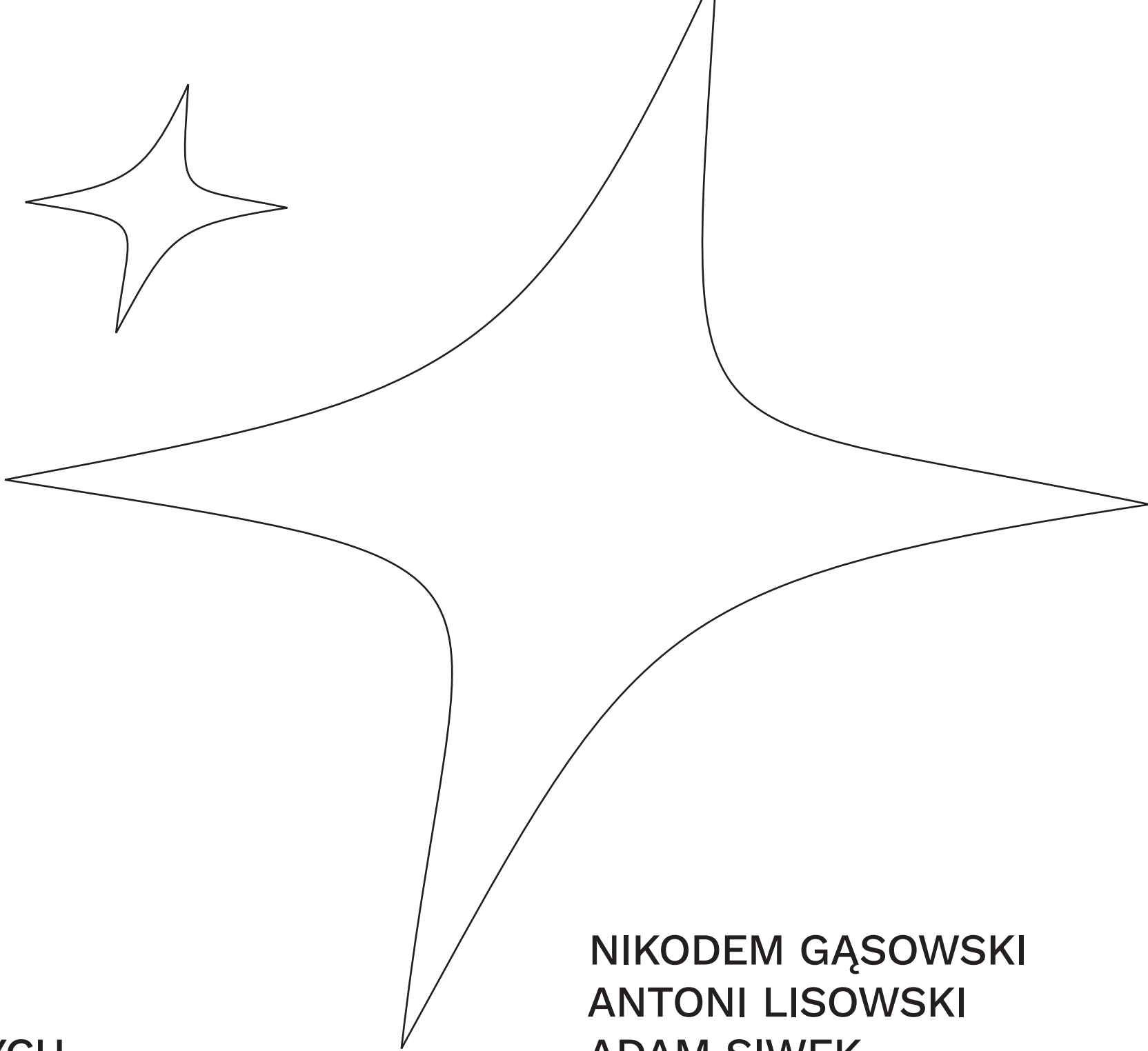
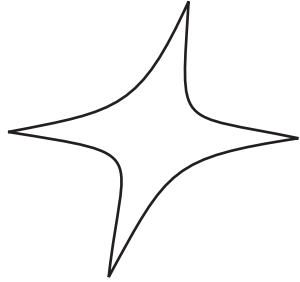
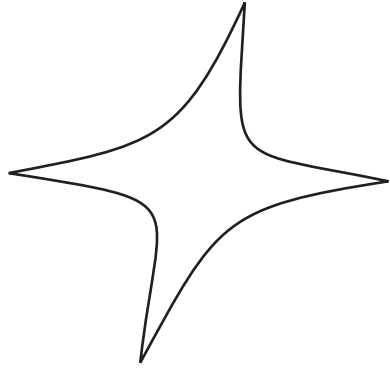
Urodzona w 1990 w Szczecinie, ukończyła studia magisterskie z wyróżnieniem w pracowni dr Witolda Orskiego w Akademii Sztuki w Szczecinie. Jej praktyka artystyczna obejmuje pracę z obrazem fotograficznym i filmem eksperymentalnym. Artystka eksploruje media, którymi posługuje się jako narzędziami służącymi do rozwiązań i refleksji na temat reprezentacji, niebinarności i tożsamości.

Born in 1990 in Szczecin. Graduated with honours from the Art University in Szczecin under the supervision of dr Witold Orski. Practices photography and experimental films. She uses the media to investigate and reflect on representation, gender, and identity. Her autobiographical work is a compilation of performance and self-reflection.

AKADEMIA SZTUKI

AKADEMIA
SZTUK PIĘKNYCH
W WARSZAWIE

NIKODEM GAŚSOWSKI
ANTONI LISOWSKI
ADAM SIWEK
JULIA WAKUŁA

NIKODEM GĄSOWSKI

RZEŻBA

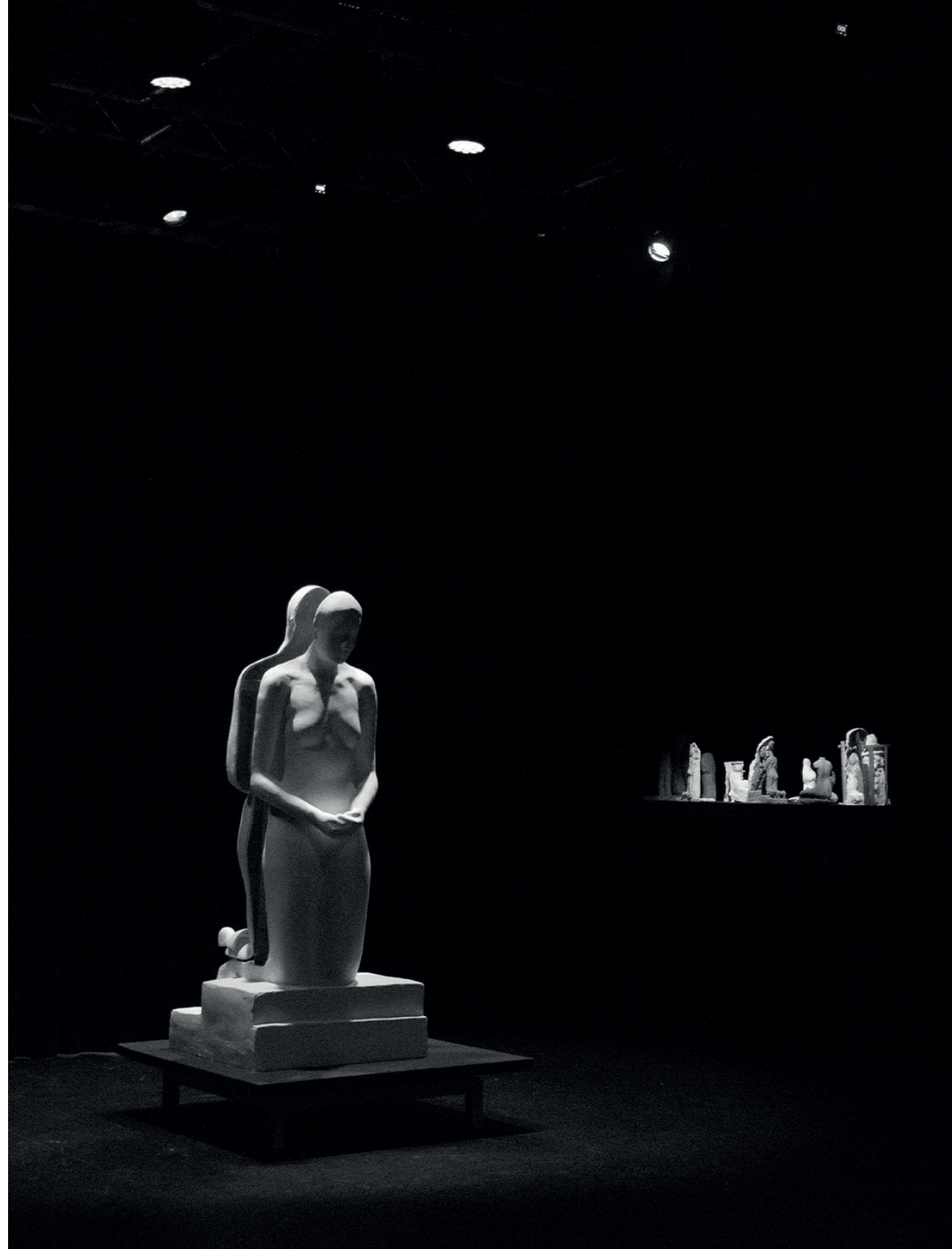
MODLITWA

PROMOTOR: PROF. ANDRZEJ SOŁYGA

Urodzony w 1997 roku w Warszawie. W 2021 roku ukończył z wyróżnieniem warszawską Akademię Sztuk Pięknych na Wydziale Rzeźby. Obronił dyplom z rzeźby w pracowni prof. Andrzeja Sołygi i aneks malarski w pracowni prof. Mariusza Woszczyńskiego. Jest młodym członkiem Okręgu Warszawskiego Związku Polskich Artystów Plastyków. Oprócz malarstwa i rzeźby zajmuje się muzyką. Jest kontrabasistą w jazzowym projekcie Maki Trio i basistą w alternatywnym zespole Dłonie.

Born in 1997 in Warsaw. In 2021, he graduated with honours from the Faculty of Sculpture at the Academy of Fine Arts in Warsaw, with a sculpture created in the studio of prof. Andrzej Sołyga and a painting annex created in the studio of prof. Mariusz Woszczyński. Young member of the Warsaw District of the Association of Polish Artists and Designers. Practices painting, sculpture, and music. He is a double bass player in the jazz project Maki Trio and a bass player in the alternative band Dłonie.

ANTONI LISOWSKI

MALARSTWO

PARADOKSALNIE, ŻYCIE WCIĄŻ

ZASKAKUJE MNIE, ALBO NIE

PROMOTOR: DR HAB. JAN MIODUSZEWSKI

Urodzony w 1996 r. Absolwent Wydziału Malarstwa w warszawskiej ASP. Dyplom obronił pod opieką profesora Jana Mioduszewskiego. Zajmuje się malarstwem i performansem. W swoich działaniach przyjmuje postać Zenona Niezgody – zamaskowanego przybysza dokonującego interwencji w przestrzeni publicznej. Malując, bada granice indywidualnego stylu oraz eksploruje różnorodność formalną. Finalista 19. i 20. edycji konkursu Artystyczna Podróż Hestii.

Born in 1996. Graduate of the Faculty of Painting at the Academy of Fine Arts in Warsaw, under the supervision of prof. Jan Mioduszewski. Practices painting and performance media. He performs his actions under the assumed name Zenon Niezgoda – a masked persona suited for interventions in public spaces. While painting, he focuses on exploring the limits of individual style and experiments with a variety of forms. Finalist in the 19th and 20th editions of the Hestia Artistic Journey competition.

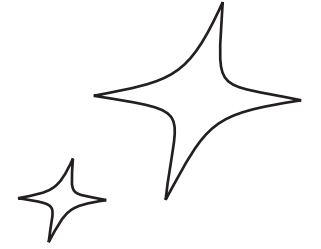

ADAM SIWEK

SZTUKA MEDIÓW

ALE ŻEBY TAK FACET FACETEM?!

PROMOTOR: PROF. PROT JARNUSZKIEWICZ

Urodzony w 1990 r. Studia: Wydział Sztuki Nowych Mediów PJATK w Warszawie (2013–2016), Wydział Fotografii UAP (2016–2017, przerwane), Wydział Sztuki Mediów ASP w Warszawie (2019–2021). Zajmuje się fotografią i wideo. W działaniach fotograficznych skupia się na pracy z męskim ciałem. Interesuje go obraz współczesnego mężczyzny i jego miejsce w nowoczesnym społeczeństwie. Współpracuje z agencjami modelingowymi z Mediolanu, Nowego Jorku i Berlina. Od kilku lat jest akredytowanym fotografem na Milan Fashion Week. Publikował zdjęcia swojego autorstwa w wielu zagranicznych magazynach.

Born in 1990. Studies: Faculty of New Media Art of the Polish-Japanese Academy of Information Technology in Warsaw (2013–2016), Faculty of Photography of the University of the Arts Poznań (2016–2017, discontinued), Faculty of Media Art of the Academy of Fine Arts in Warsaw (2019–2021). He works in photography and video. In his photographic activities, he focuses on work with the male body. He is interested in the image of the contemporary man and his place in modern society. He co-operates with model agencies from Milan, New York and Berlin. For the last few years he has been an accredited photographer at the Milan Fashion Week. Photographs taken by him have been published in many foreign magazines.

JULIA WAKUŁA

GRAFIKA

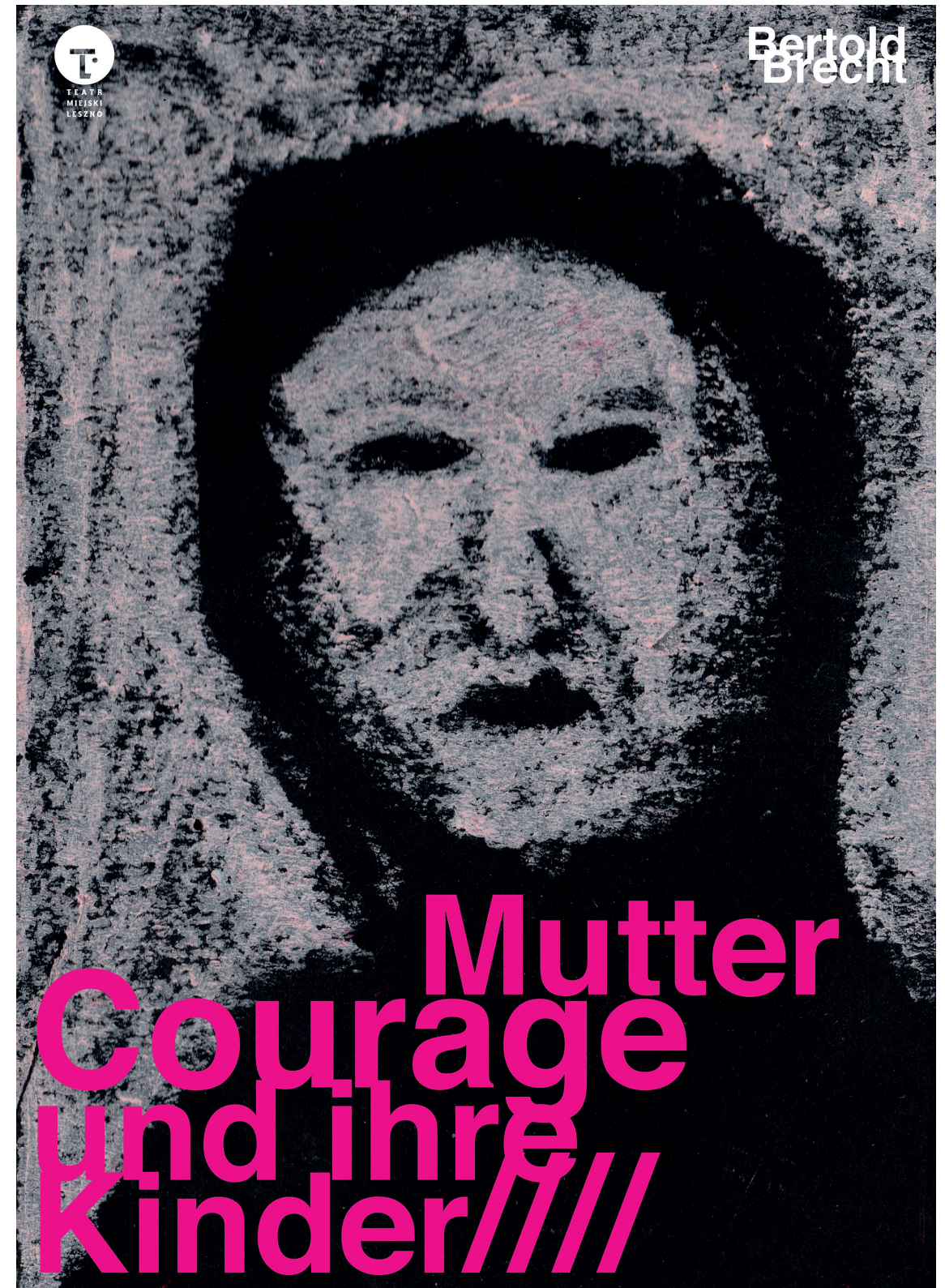
SERIA PLAKATÓW DO SZTUK BRETOLTA BRECHTA

PROMOTOR: PROF. LECH MAJEWSKI

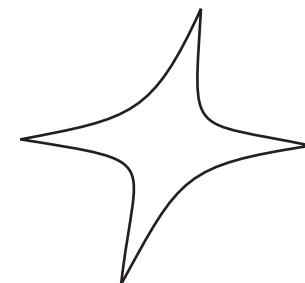
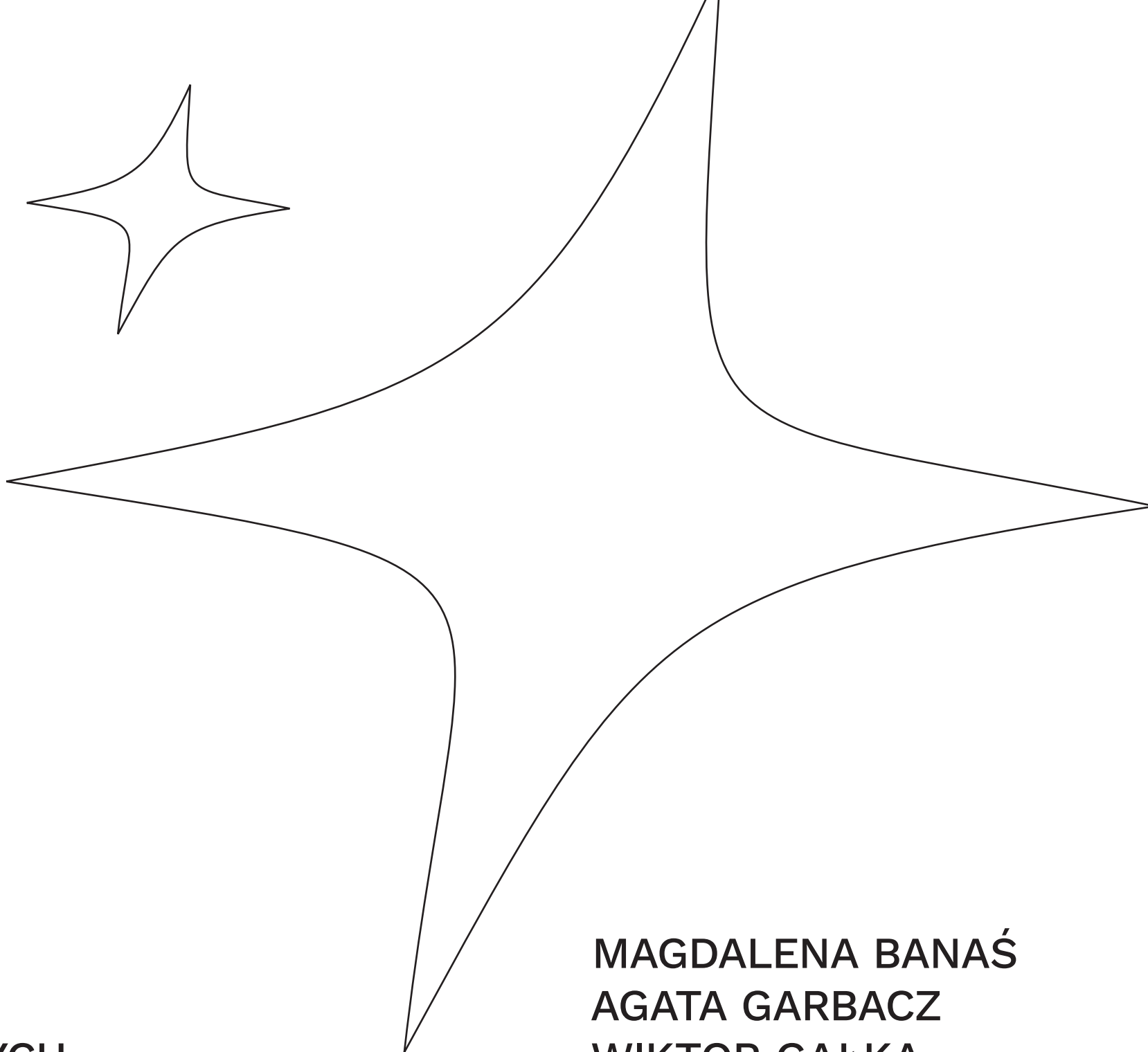
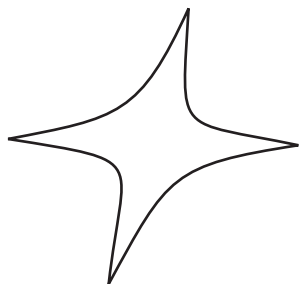
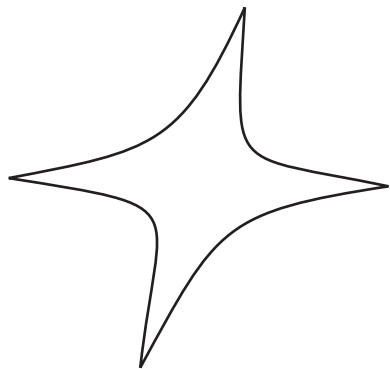
Urodzona w 1994 r. we Wrocławiu. Absolwentka Wydziału Grafiki w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Stypendystka, laureatka konkursów artystycznych. Dyplom obroniła w Pracowni Projektowania Plakatu i Grafiki Wydawniczej. Zajmuje się szeroko pojętą grafiką artystyczną i projektową. Tworzy społecznie zaangażowane plakaty i surrealistyczne kolaże. Inspiruje ją sztuka ulicy i design lat 60. W swojej twórczości pragnie przełamywać utarte schematy, wierząc, że początkiem aktu tworzenia jest akt destrukcji.

Born in 1994 in Wrocław. Graduate of the Faculty of Graphics at the Academy of Fine Arts in Warsaw. Scholarship holder, winner of artistic competitions. She defended her diploma at the Poster Design and Editorial Design Studio. Practices broadly understood artistic and design graphics. She creates socially engaged posters and surrealist collages. She finds inspiration in street art and design of the 1960s. In her work, she wants to break the usual patterns, believing that the act of destruction is the beginning of the act of creation.

ASP WROCLAW

AKADEMIA
SZTUK PIĘKNYCH
WE WROCŁAWIU

MAGDALENA BANAŚ
AGATA GARBACZ
WIKTOR GAŁKA
MAGDALENA GRABIEC

MAGDALENA BANAŚ

ASP WROCLAW

GRAFIKA

*KRAJOBRAZ SKÓRY. ROZWAŻANIA O TOŻSAMOŚCI,
CIELESNOŚCI I MIEJSCU*

PROMOTOR: PROF. PRZEMYSŁAW TYSZKIEWICZ

Urodzona w 1997 w Kowarach. Absolwentka grafiki w Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu; dyplom magisterski z grafiki warsztatowej pod opieką prof. Przemysława Tyszkiewicza oraz z grafiki projektowej pod opieką dr hab. Magdaleny Wosik. Laureatka nagród: II miejsce w 48. Carmen Arozena Print Award, Madryt, Hiszpania; nagroda prorektorów w konkursie Sztuka Przejścia '21 – najlepsze dyplomy ASP we Wrocławiu; wyróżnienia honorowe w: 11. Triennale Grafiki Polskiej, Katowice; XI i XII Biennale Grafiki Studenckiej, Poznań; 11. Międzynarodowym Biennale Miniatury, Częstochowa.

Born in 1997 in Kowary. MFA, graduate of graphics at Eugeniusz Geppert Academy of Art and Design in Wrocław. Master's degree in printmaking under the supervision of prof. Przemysław Tyszkiewicz and in graphic design under the supervision of dr Magdalena Wosik. Prizes: 2nd Prize in 48th Carmen Arozena Print Award, Spain; Vice chancellors' award in Art of Transition '21 – best diplomas of Academy of Art and Design, Wrocław; honourable mentions: 11th Polish Printmaking Triennial, Katowice; 11th and 12th Biennial of Student Graphic Arts, Poznań; 11th International Biennial of Miniature Art, Częstochowa.

OCEAN KISINO

LIPOWY, A.K.

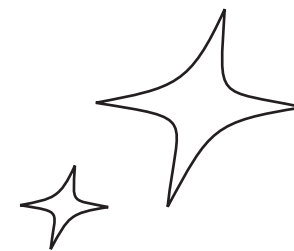
MAGDALENA
BANAŚ
2024

AGATA GARBACZ

ASP WROCLAW

SZTUKA WZORNICTWO SZKŁA
PO MOIM TRUPIE – OBIEKT Z UŻYCIEM
TECHNIKI PATE DE VERRE
PROMOTOR: DR DAGMARA BIELECKA

Urodzona w 1990 r. w Biłgoraju. Absolwentka kierunku wzornictwo i sztuka szkła na Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu.

Uczestniczka wystaw:

- 2022 Szkło Młodych – Kompatybilni, CDS, Krosno
- 2021 Stanislav Libenský Award, Prague Castle, Praga, Czechy
- 2021 Wystawa Dyplomowa, Instytut Grotowskiego, Sala Teatru Laboratorium, Wrocław
- Uczestniczka projektów artystycznych w Izraelu i Niemczech.

Born in 1990 in Biłgoraj. MFA, graduate of art and design of glass at Eugeniusz Geppert Academy of Art and Design in Wrocław.

Participant of exhibitions:

- 2022 – Young Glass – Compatible, CDS, Krosno
- 2021 – Stanislav Libenský Award, Prague Castle, Prague, Czech Republic
- 2021 – Diploma Exhibition, Grotowski Institute Laboratory Theatre Space, Wrocław
- Participant of artistic projects in Israel and Germany.

WIKTOR GAŁKA

MALARSTWO

CIAŁO JAKO POLE NAPIĘĆ IDEOWYCH

PROMOTOR: PROF. ŁUKASZ HUCULAK,
PROF. WOJCIECH PUKOCZ

ASP WROCLAW

Urodzony w 1997 roku. Absolwent Wydziału Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu. Zajmuje się głównie malarstwem, instalacją oraz performansem. Laureat głównej nagrody w konkursie Sztuka Przejścia '21 – najlepsze dyplomy ASP we Wrocławiu. W swojej twórczości podejmuje wątki transhumanistyczno-queerowe: eksploruje fizyczność ciała w relacji z przesyconą technologią rzeczywistością oraz sposobami, w jakich ulega ono przemianom w miarę poszerzania go o warstwę wirtualną.

Born in 1997. Graduate of the Faculty of Painting at the Eugeniusz Geppert Academy of Fine Arts in Wrocław. Mainly works in painting, installation and performance. Winner of the main prize in the competition Sztuka Przejścia 21 – Best Diplomas of the Academy of Fine Arts in Wrocław. In his work he takes up transhumanist and queer themes: explores the physicality of the body in relation to the reality saturated with technology and the ways in which it transforms as it is extended by the virtual layer.

MAGDALENA GRABIEC

RZEŻBA
MIGRACJE

PROMOTOR: PROF. GRAŻYNA JASKIERSKA-ALBRZYKOWSKA

Urodzona w 1995 r. Artystka, rzeźbiarka, graficzka. Absolwentka Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu. Rok akademicki 2018/2019 spędziła na stypendium Erasmus + na uczelni Hochschule für Bildende Künste w Dreźnie. Laureatka najlepszego dyplomu nowo otwartego Wydziału Rzeźby i Mediacji Sztuki na macierzystej uczelni. Stypendystka Prezydenta Miasta Wrocławia, Samorządu Wrocławia oraz rektora wrocławskiej ASP. Tworzy przepełnione kolorem, interaktywne obiekty przestrzenne, które często są przełożeniem jej sennych koszmarów wywołanych silnymi emocjami spowodowanymi między innymi polityką i światowym kryzysem. Swoje prace prezentowała na licznych wystawach w kraju i za granicą.

Born in 1995. Artist, sculptor, graphic designer. Graduate of the Academy of Fine Arts in Wrocław. She spent the 2018/2019 academic year on an Erasmus + scholarship at the Hochschule für Bildende Künste in Dresden. The winner of the best diploma of the newly opened Department of Sculpture and Art Mediation at her home university. Scholarship holder of the Mayor of Wrocław, local government and rector of the Wrocław Academy of Fine Arts. She creates colourful, interactive spatial objects, which are often a translation of her nightmares triggered by strong emotions caused, among others, by politics and the global crisis. She has presented her works at numerous exhibitions in Poland and abroad.

Wydawca | Publisher:
Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku
Gdańsk 2022

Opieka organizacyjna, promocja | Organisational assistance, promotion:
Halina Malijewska, Marzena Świniarska, Anna Tanaev

Korekta | Adjustments:
Iwona Makówka

Komisarz wystawy i autor aranżacji | Exhibition commissioner, arranger:
dr inż arch. Paweł Czarzasty

Asystenci komisarza wystawy | Assistants to exhibition commissioner:
dr Filip Ignatowicz, Daniel Sobański, Piotr Wyrzykowski, Jakub Zajac

Koordynator transportów | Transport coordinator:
Karolina Lisiecka

Katalog | Catalogue:
Marianna Pawłusiów, Rafał Fedusio

Skład, przygotowanie do druku | Typesetting, printing preparation:
Marianna Pawłusiów

Identyfikacja wizualna, pozostałe projekty graficzne | Visual identity, other graphic designs:
Rafał Fedusio

Opieka artystyczna | Artistic supervision:
dr Adam Świerżewski

Tłumaczenia i korekta na język angielski | Translation, adjustments into English:
Katarzyna Jopek (str. 2-29)
Pozostałe tłumaczenia dostarczone przez autorów

Zdjęcia w katalogu | Catalogue photographs:
s. 4, 6: Renata Dąbrowska, s. 8: Magdalena Małyjasiak, s. 10: Dawid Linkowski.
Pozostałe fotografie dostarczone przez autorów prac.

Nakład | Circulation: 300 egz.

ISBN 978-83-66271-84-5

Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku
Targ Węglowy 6, 80-836 Gdańsk
tel.: 58 301 28 01, rektorat@asp.gda.pl
asp.gda.pl

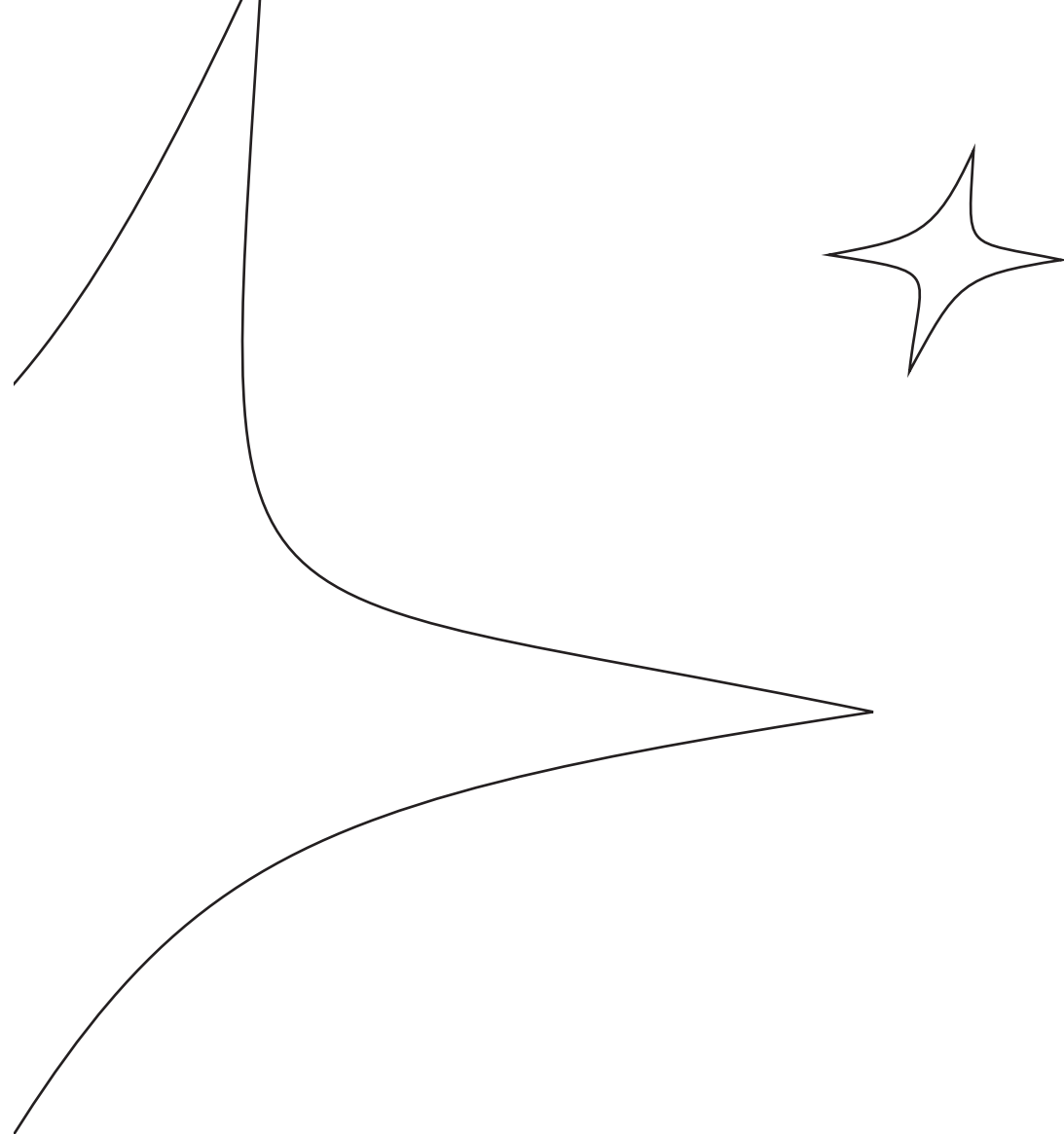
Organizator | Organiser: Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku
prof. ASP dr hab. Krzysztof Polkowski, Rektor Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku
dr Adam Świerżewski, Proroktor ds. promocji i współpracy Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku

Współpraca | Cooperation: Gdańska Galeria Miejska, Centrum Sztuki Współczesnej „Łaźnia”, Państwowa Galeria Sztuki w Sopocie

Termin wystawy | Exhibition Dates:
23 lipca – 28 sierpnia 2022 r. | 23th of July – 28th of August 2022

Wernisaż | Exhibition Opening:
22 lipca 2022 | 22nd of July 2022
Zbrojownia Sztuki w Gdańsku, Targ Węglowy 6

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury |
Co-financed with funds provided by the Minister of Culture and National Heritage

PATRONAT HONOROWY / HONORARY PATRONAGE:

WSPÓŁPRACA / COOPERATION

PATRONI MEDIALNI / MEDIA PARTNER

AKADEMIA
SZTUK
PIĘKNYCH
W GDAŃSKU

ZBROJOWNIA
SZTUKI